Cultuurparticipatie in coronatijden 2021

Kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie
Kenniscentrum Cultuurmanagement & Cultuurbeleid

Universiteit Antwerpen
Kenniscentrum Cultuurmanagement en Cultuurbeleid

Universiteit Antwerpen

UNIVERSITEIT GENT

publiq

VUB

Verloop van dit webinar

Praktisch

- Toelichting van de onderzoeksresultaten door de onderzoekers.
- Slides zijn nadien downloadbaar via linkje dat je zal ontvangen.

Doe mee:

Stel jezelf even voor in de chat: wie ben je en waar werk je? Praktische vragen mogen ook hier.

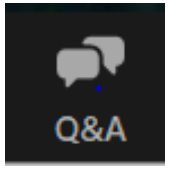

Inhoudelijke vragen of bedenkingen: post ze in de Q&A.

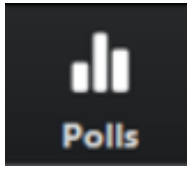

Hoe was jouw cultuurparticipatie tijdens corona?

Data

Aantal respondenten

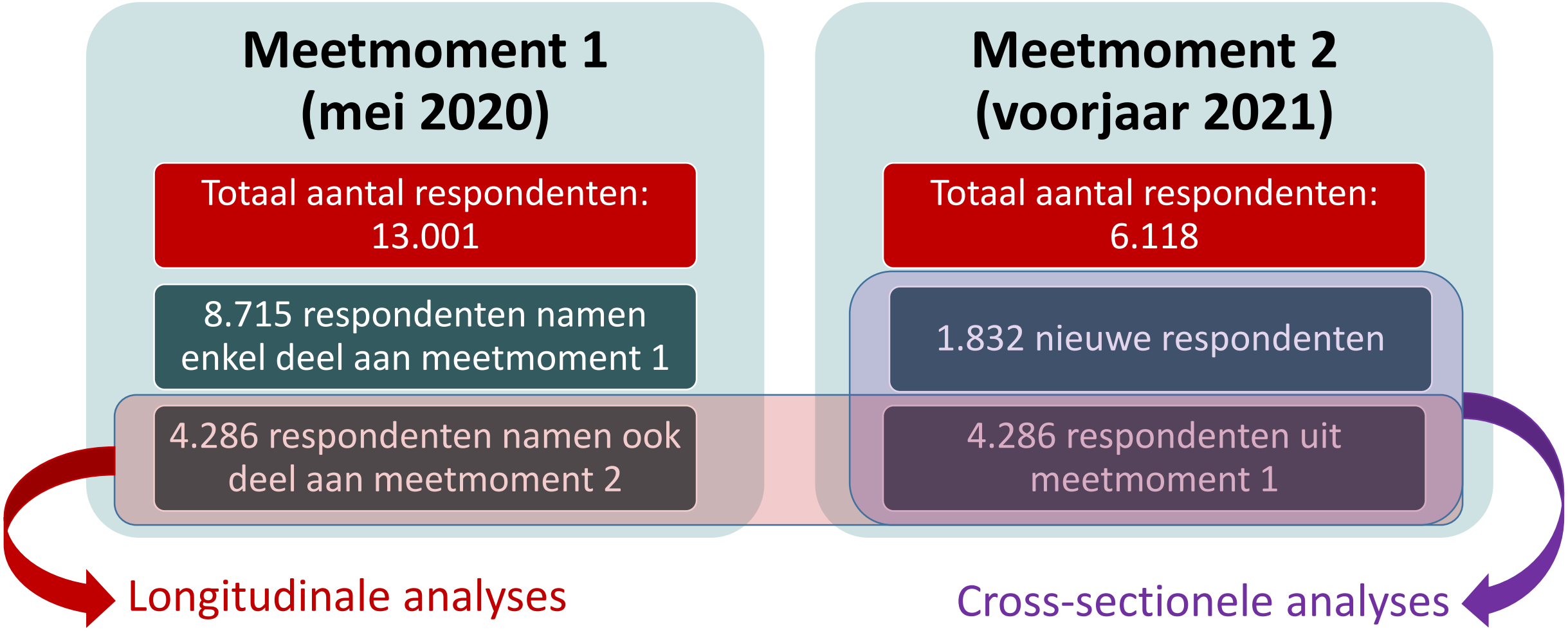

Focusgesprekken

4 gesprekken

- Na afloop van het kwantitatief onderzoek werden vier digitale focusgroepen georganiseerd om de inzichten uit de bevraging te toetsen
  - Telkens 4 – 6 deelnemers geselecteerd op basis van profiel uit deelnemers online bevraging.
  - Indeling
    - 1 focusgroep met jongeren tussen de 18 en 26 jaar
    - 1 focusgroep met deelnemers boven de 26 die voor corona nog nooit online aan cultuur hadden geparticipeerd
    - 1 focusgroep met deelnemers boven de 26 die voor corona wel al online hadden geparticipeerd
    - 1 focusgroep met ouders met inwonende kinderen
  - Actieve bevolking
  - Leeftijd tussen de 18 en 57

VANDAAG

- Fysieke, analoge, ‘echte live’ … vormen van cultuurparticipatie – longitudinale analyses
  - Receptieve cultuurparticipatie
  - Amateurkunstbeoefening en creatieve hobby’s

- Digitale cultuurparticipatie
  - Participatie in de periode van 1 juli tot 31 december 2020
  - Evoluties in digitale cultuurparticipatie

- Blik op de toekomst: Wat na COVID-19?

Nog meer resultaten te vinden op publiq.be

‘FYSIEKE’ CULTUUR- EN VRIJETIJDSPARTICIPATIE

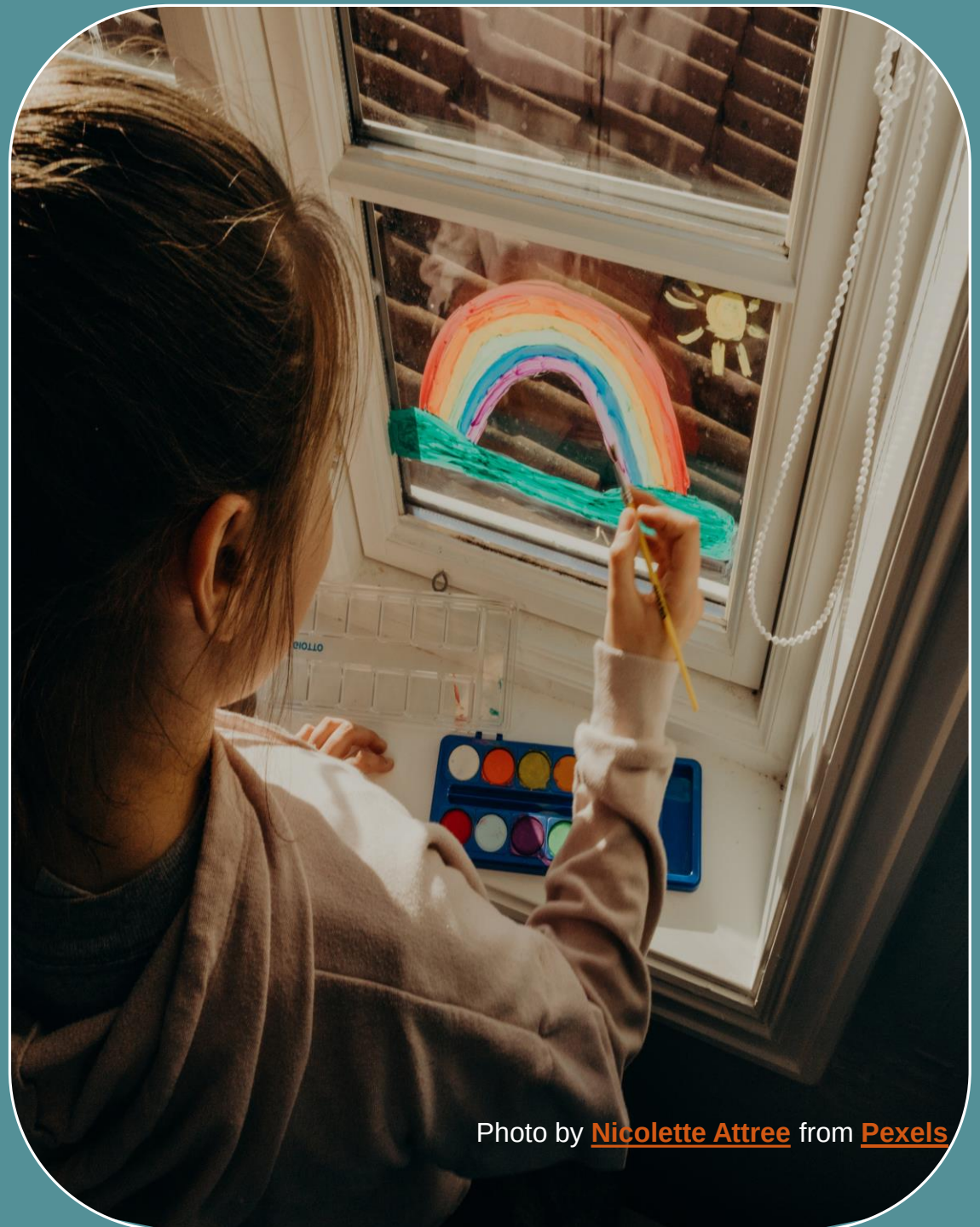

Photo by Nicolette Attree from Pexels

Longitudinale analyses

Drie referentieperioden

Voor eerste lockdown

- Zes maanden voor eerste lockdown
- Bevraagd in mei 2020

Tijdens eerste lockdown

- Tussen 18 maart en moment van afname
- Bevraagd in mei 2020

Tussen 1 juli en 31 December 2020

- Bevat zomer met minder restricties en begin tweede lockdown
- Bevraagd in wave 2 (maart/april 2021)

CREATIEVE HOBBY'S EN AMATEURKUNSTEN

LONGITUDINALE ANALYSES

Photo by Charles Parker from Pexels

Creatieve hobby’s

Trends in participatiegraad

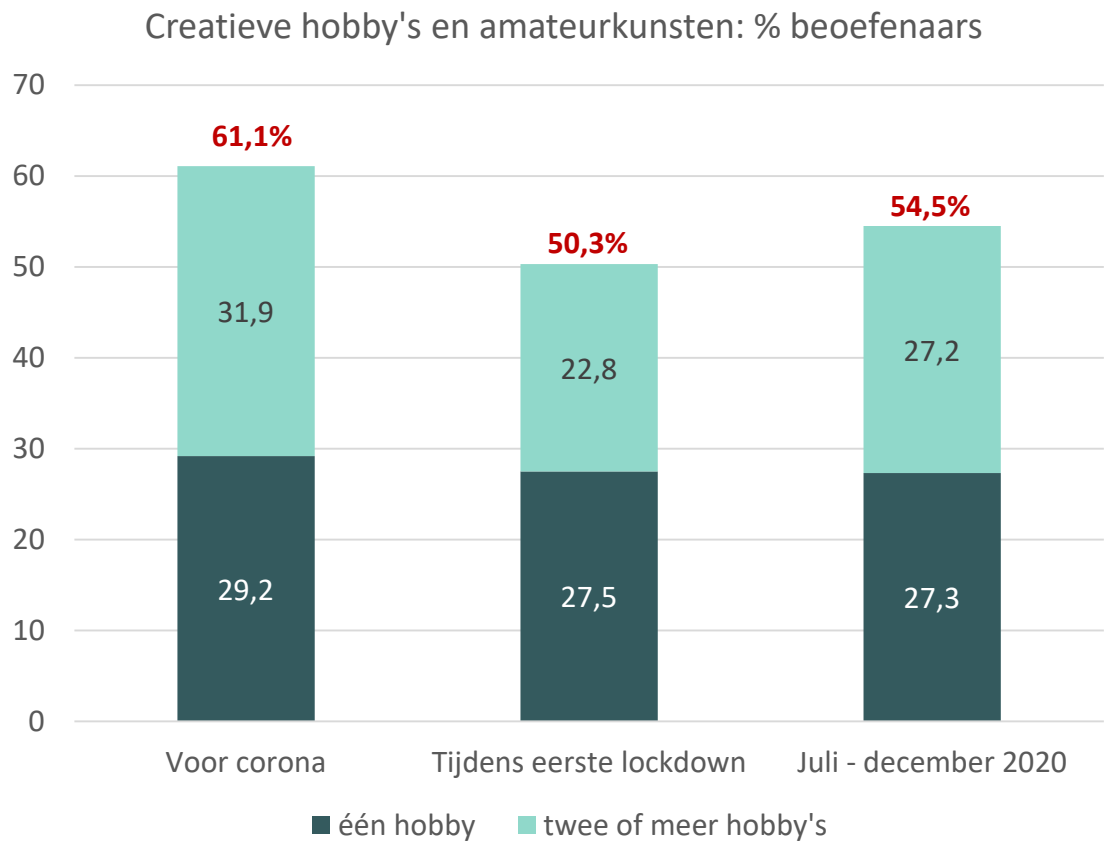

Omvat naast amateurkunsten ook:
- Creatief werken met textiel
- Creatief werken met bloemen

POLL

Was jij artistiek of creatief bezig tijdens corona?

Creatieve hobby's

Individuele trajecten

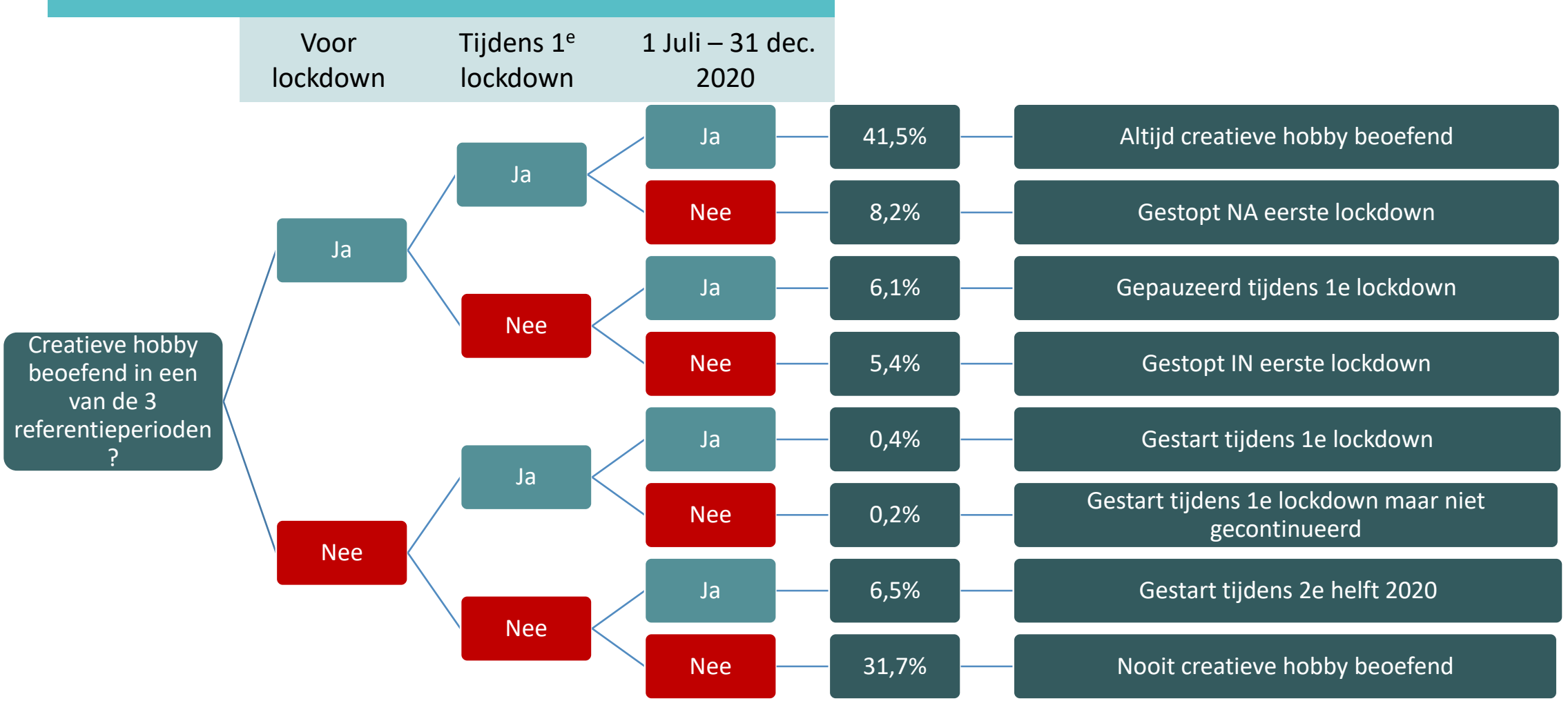

Creatieve hobby's

Individuele trajecten

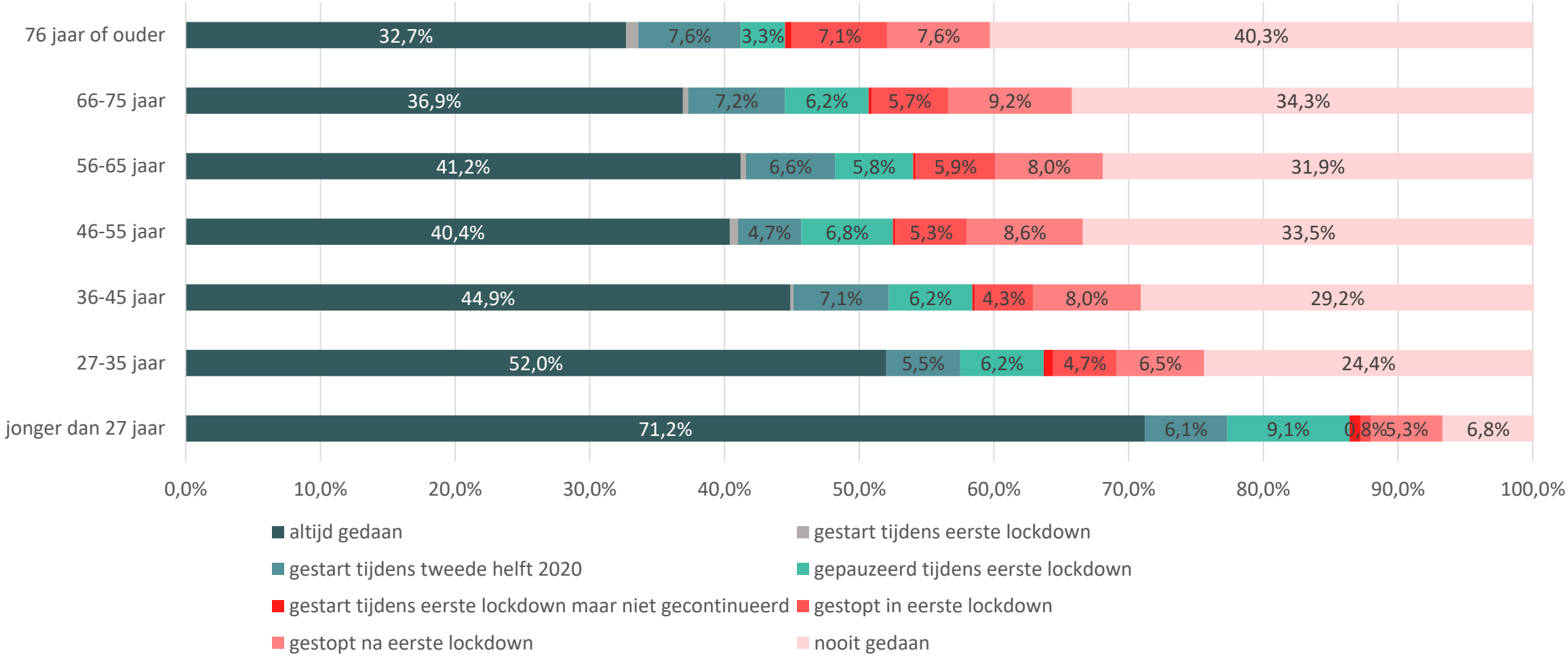

Creatieve hobby's

Individuele trajecten

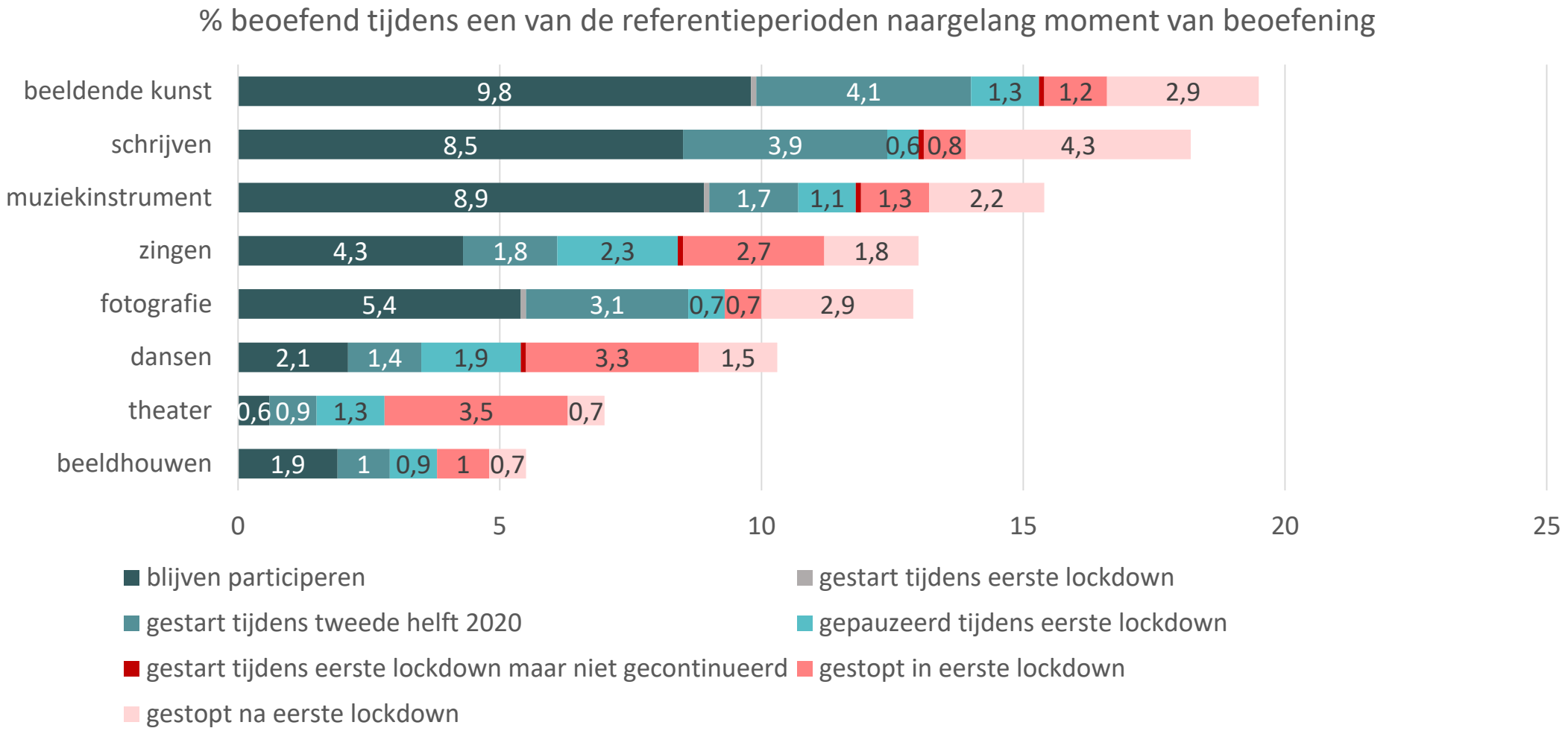

Creatieve hobby’s

Individuele vs. Groepsbeleving

*De **regels zijn verre van duidelijk**. En acteren zonder bij elkaar in de buurt te komen is ook moeilijk. Wij deden alles legaal en ergens **voelde het toch illegaal**. Wij oefenden dan in het cultureel centrum, maar elke keer als iemand passeerde hadden we zoiets van “Let op”, want we zijn hier bezig en wat gaan die denken. Zal de politie ons komen oppakken? Dat is een heel ambetant gevoel en je doet niets verkeerd en je doet dat graag. Maar toch heb je het gevoel dat het niet meer mag. – Man, 25 jaar*

REGULIERE CULTUUR- EN VRIJETIJDSPARTICIPATIE
LONGITUDINALE ANALYSES

Offline cultuur- en vrijetijdsparticipatie

Trends in participatiegraad

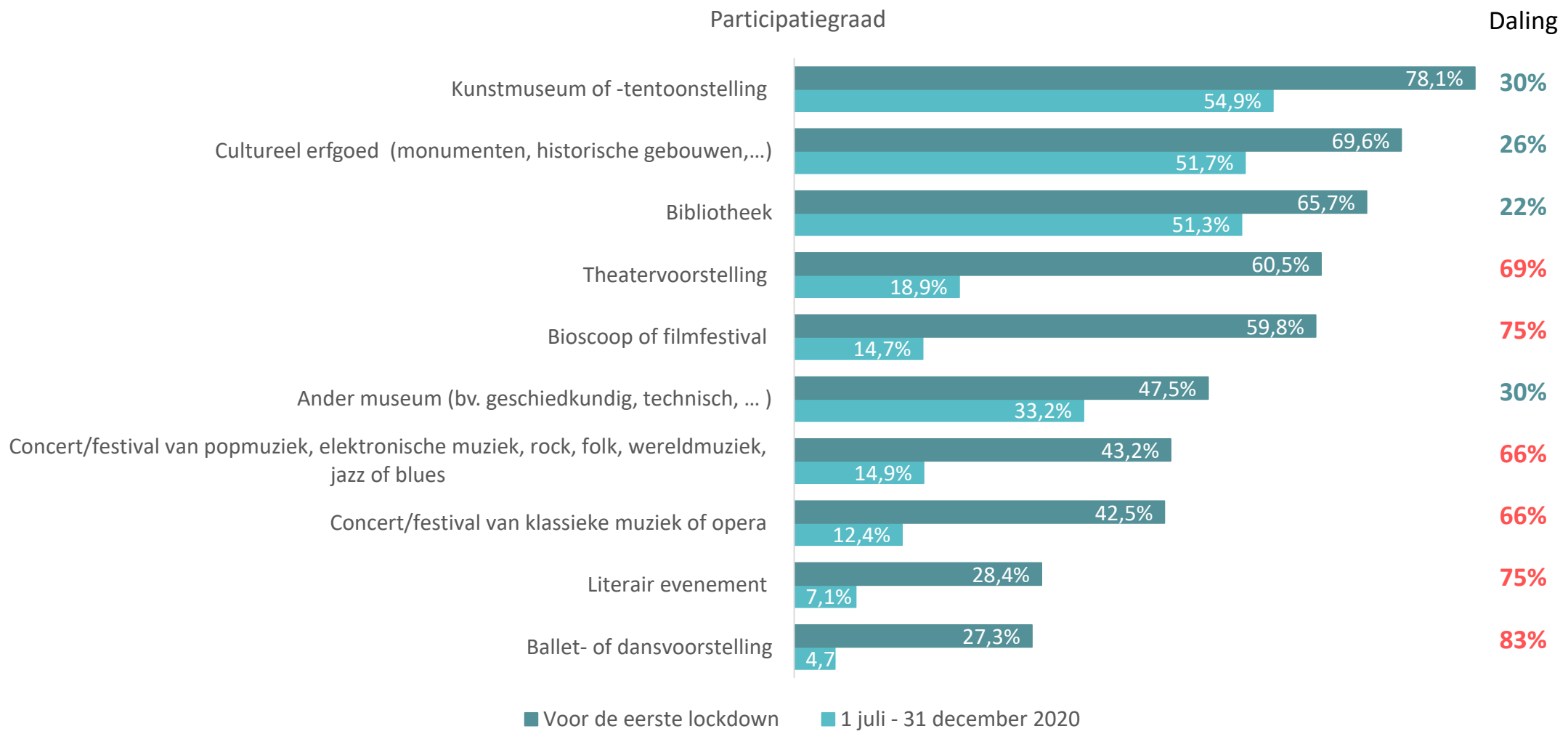

Offline cultuur- en vrijetijdsparticipatie

Individuele trajecten

Participatievormen die breed toegankelijk bleven (musea, erfgoed, bibliotheken)

- Participatiegraad lager dan participatiegraad voor COVID-19
- Occasionele participanten meer afwachtende houding

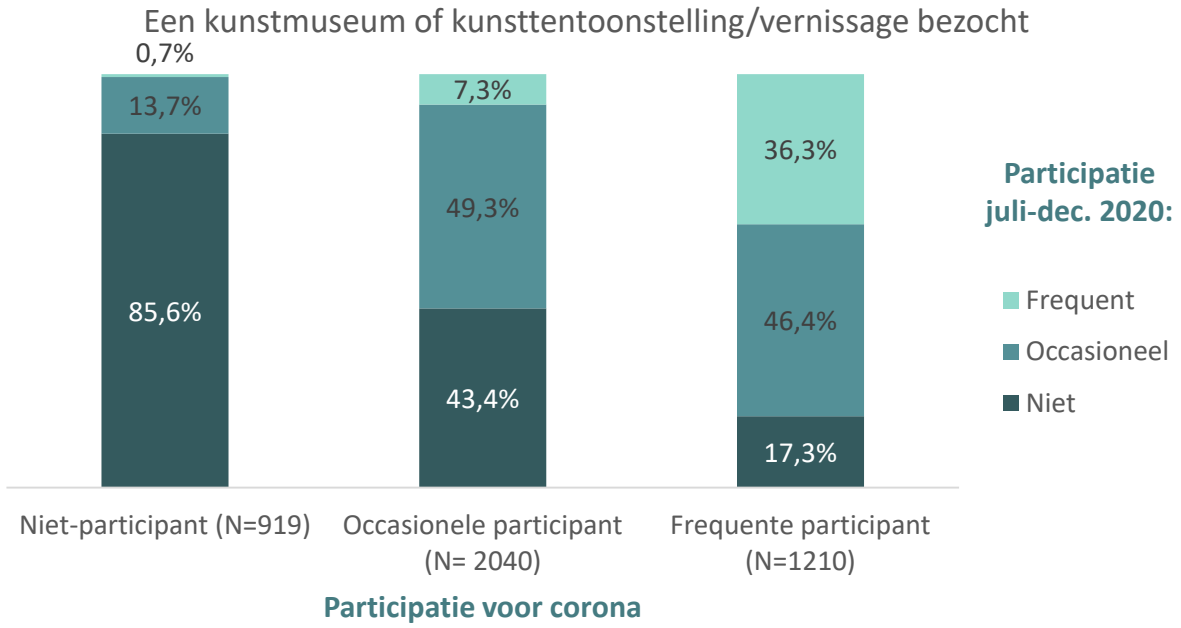

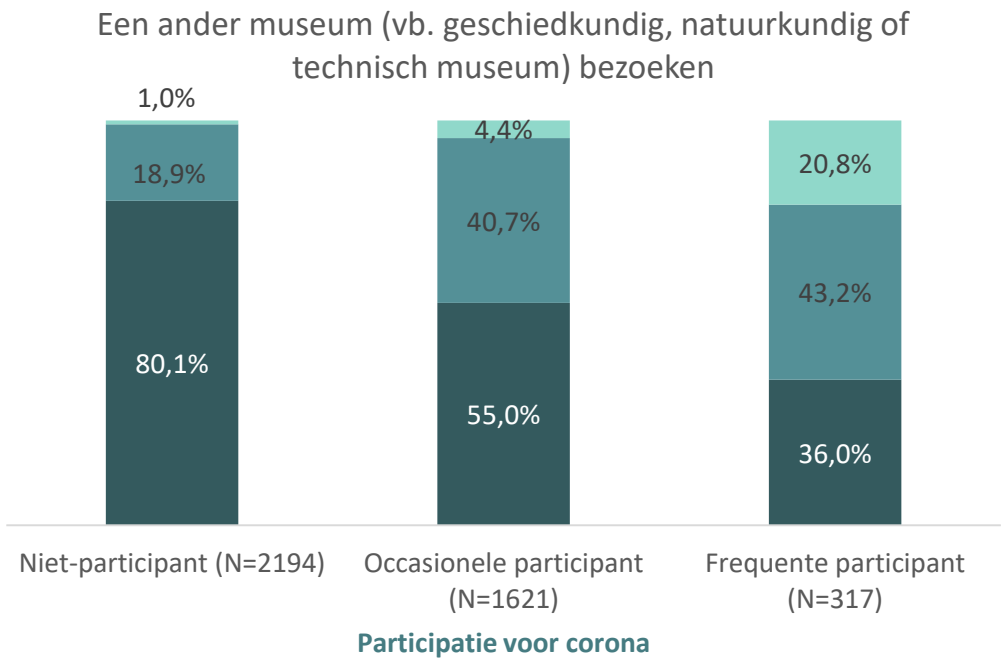

Offline cultuur- en vrijetijdsparticipatie

Museumbezoek

*Musea waren ook makkelijker met de **tijdsloten** omdat er meer ruimte was. Anders kan je soms zo niet recht voor een schilderij staan. Misschien is het een heel bekend schilderij en dan wil iedereen daar een foto van nemen. Dus in dat opzicht waren de tijdsloten goed. – Man, 24 jaar*

*Wat ook weg is, is het spontaan naar een museum gaan. Dat kan al niet meer. Je moet op voorhand een tijdslot boeken. Vaak zitten die ook al vol. In de paasvakantie heb ik het geprobeerd, maar ik was overal te laat. Het was me in februari nog eens gelukt om ergens binnen te geraken. En dan voelde ik me zo hard **als een schaapje geleid langs een parcours dat je moest volgen**. Je kan niet terug en als er mensen voor u ergens te lang staan, dan moet je wachten. Dus het vloekt een beetje met hoe we cultuur willen beleven – Vrouw 35 jaar.*

Offline cultuur- en vrijetijdsparticipatie

Individuele trajecten

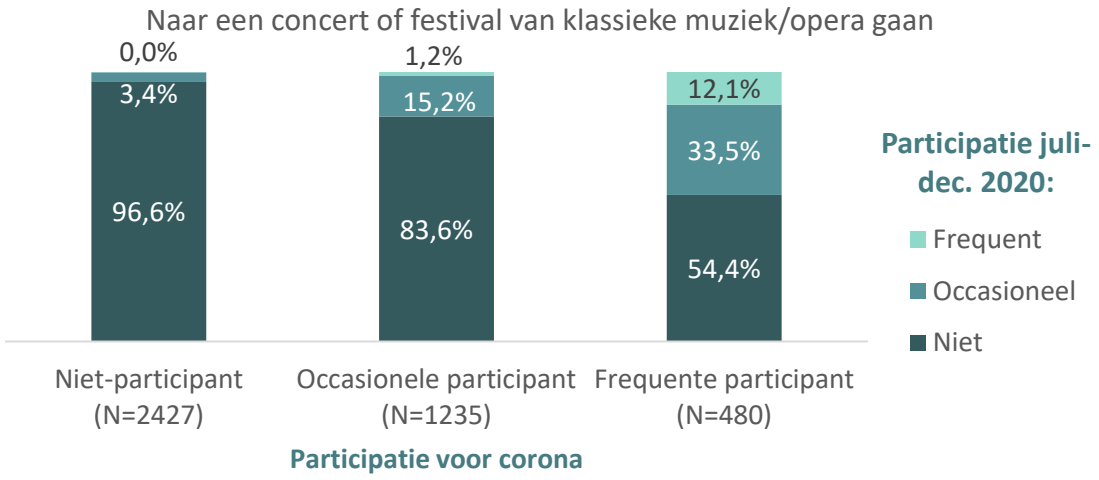

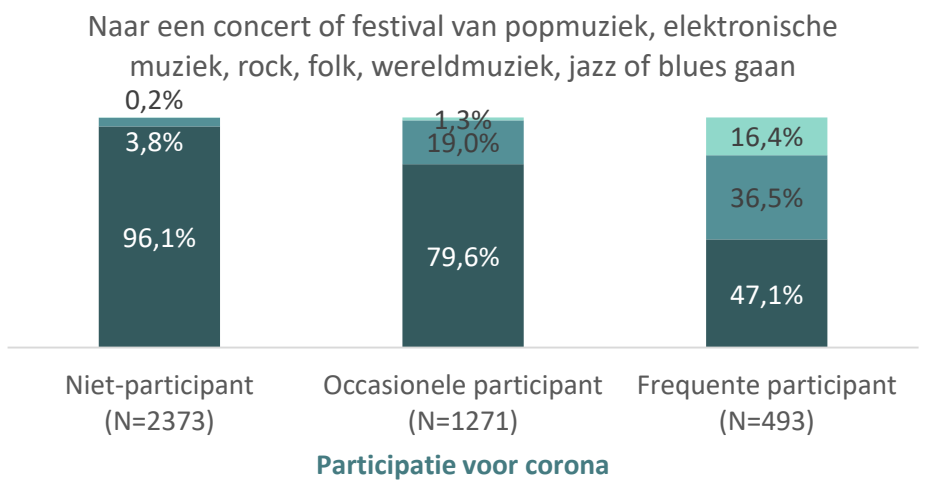

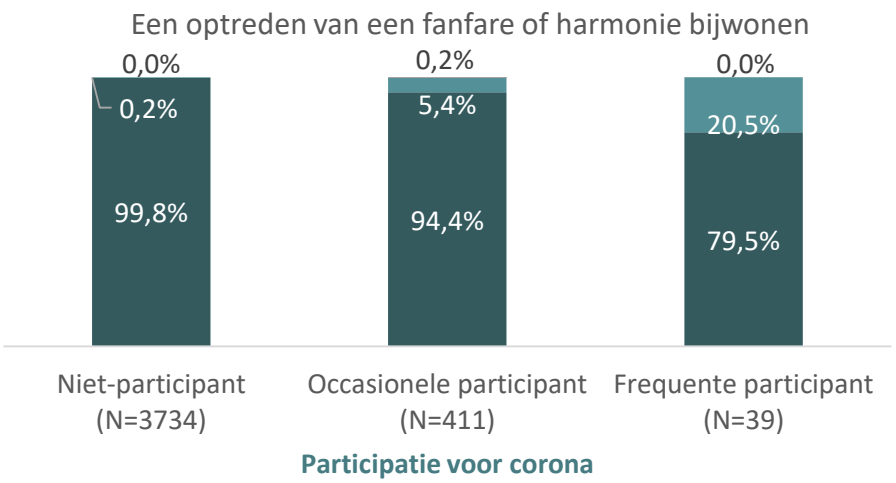

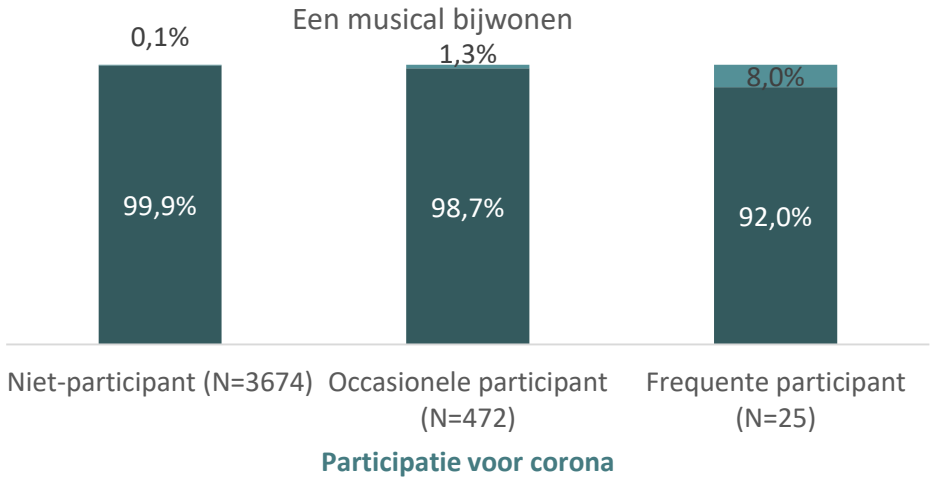

DIGITALE PARTICIPATIE

Photo by Ivan Samkov from Pexels

POLL

Wat vond jij van het digitale cultuuraanbod?

DIGITALE PARTICIPATIE

Focus op vormen met ook een niet-digitaal aanbod

Digitale participatie

Participatiegraad juli – december 2020

% respondenten dat deelnam aan digitale cultuuraanbod van 1 juli tot 31 december 2020 (n=6.055)

Digitale participatie

Participatiegraad juli – december 2020

Geen leeftijdsverschillen !

digitale participatiegraad naar leeftijd, n= 6.054

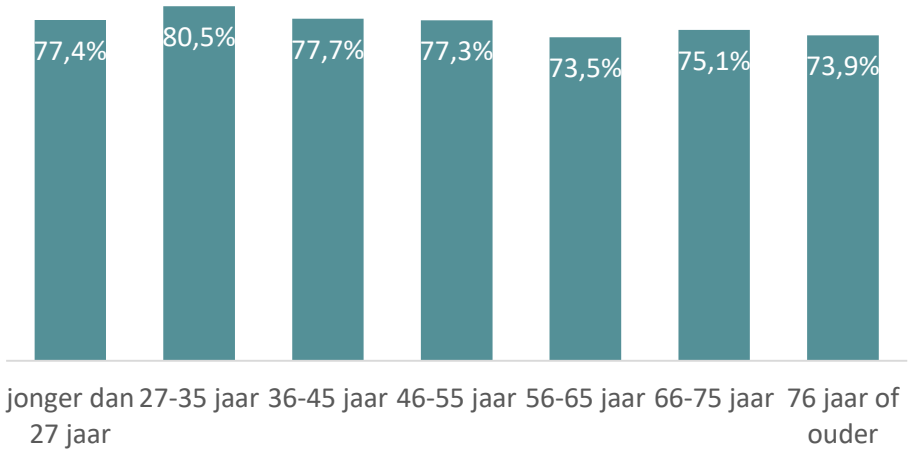

digitale participatiegraad naar offline cultuurparticipatie voor COVID (n= 6.055)

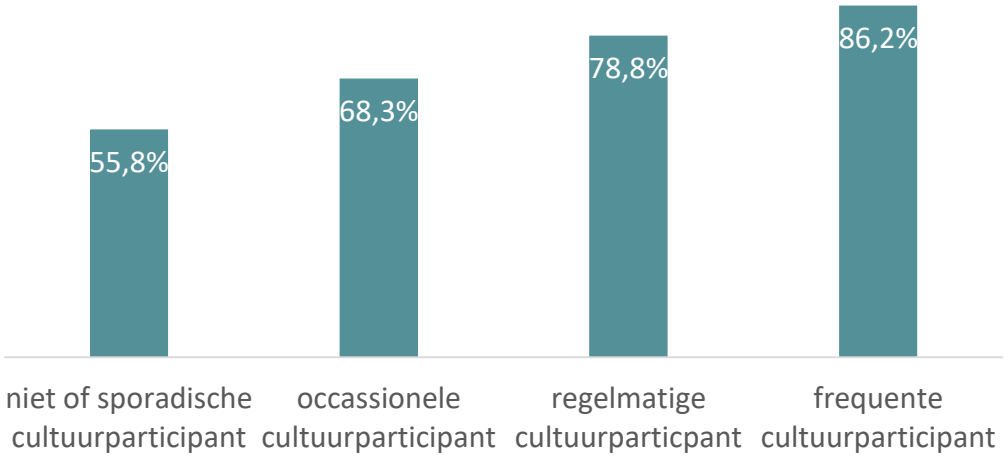

digitale participatiegraad naar opleiding, n= 5.979 (enkel afgestudeerde respondenten)

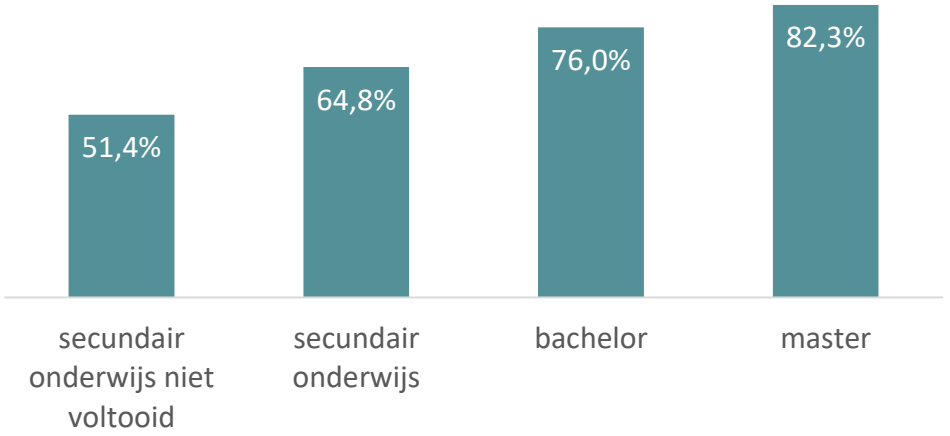

Digitale participatie

Frequentie van deelname

*Ik moet wel zeggen dat ik door corona daar wel een positiever ding in heb gezien. Dat die lezingen soms gestreamd werden en dat je **niet altijd een verplaatsing moest maken**. Dat leek soms te veel moeite om zo voor een uur, een uur en half de trein te nemen. – Man, 24 jaar.*

Frequentie van de deelname aan digitale cultuurvormen in de vrije tijd in de periode van 1 juli tot 31 december 2020 (enkel deelnemers, in %)

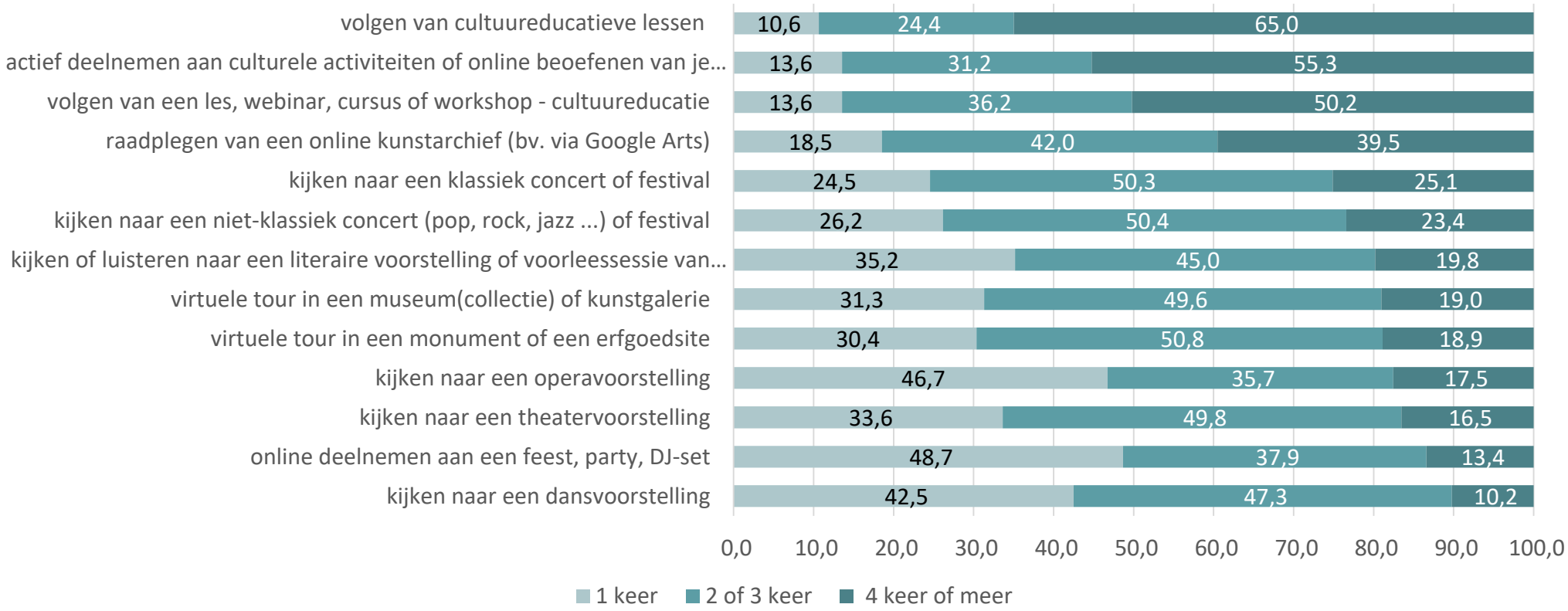

Digitale participatie

Evaluatie deelname (*enkel deelnemers)*

Evaluatie van digitale cultuuractiviteiten (enkel deelnemers, in %)

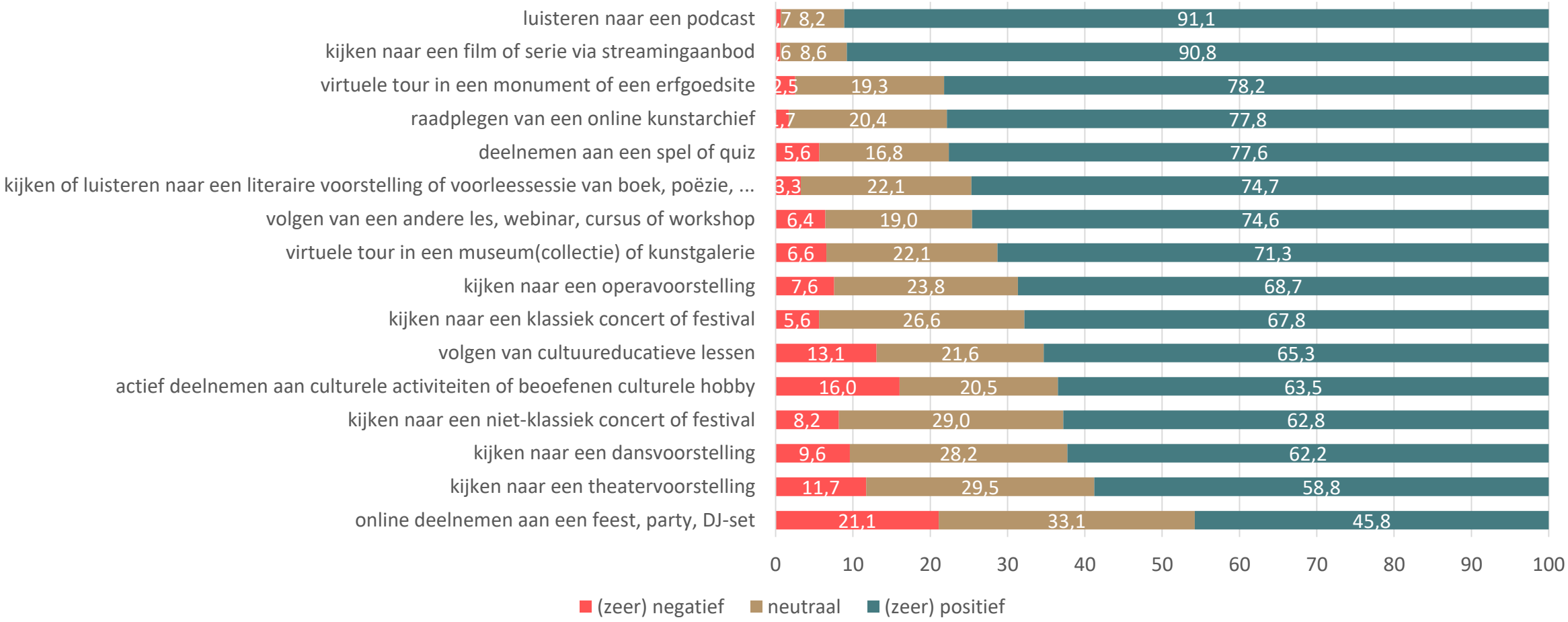

Digitale participatie

Evaluatie deelname

*Wat wel meer is, is dat door naar de **podcasts** en lezingen te luisteren, ontdek je meer interessante personen. Bijvoorbeeld luisterde ik naar een podcast over Rome en de vergelijking met Antwerpen. En daar werd **een boek in aangehaald** aan over de Romeinse vrouw en dat heb ik dan ook **effectief gekocht** omdat ik interesse kreeg in de status van een Romeinse vrouw. - Man 25 jaar*

*Op tv valt het beter mee dan het laptopgebeuren. Daar broeit duidelijk wat. Daar broeit veel meer dan bij andere initiatieven had ik de indruk. En de kwaliteit vond ik zeker aanvaardbaar. Maar ja, je **laptop heeft zijn eigen audiosysteem**. Dus je bent **beperkt door je eigen infrastructuur**. -Vrouw, 51 jaar*

Digitale participatie

Evaluatie deelname

Gebruik drone

*Eén van de weinige voorstellingen die ik online gezien heb was ééntje van Laïka. En ik had die voorstelling vorig jaar live gezien en ik ben eigenlijk een kanaal. Ik stuur dat dan naar mijn vrienden en vriendinnen. En bijvoorbeeld die voorstelling heb ik dan wel gezegd dat het nooit de live-versie kan evenaren**. Sowieso focust de camera op iets waar je zelf niet voor kiest** – Vrouw, 57 jaar*

*In de zaal heb je, niet altijd de kans om zo **close up** te gaan. En dan is zo'n opname wel fijn. Dat vind ik net zo leuk. – Man, 37 jaar*

Digitale participatie

Motieven deelname (*enkel deelnemers)*

Zelfontplooiing
om mezelf te ontplooien
om nieuwe dingen te ontdekken
om kennis op te doen
uit nieuwsgierigheid

Welbevinden
om stress en spanning te verlichten
om mijn humeur te verbeteren
om verveling tegen te gaan
om mij te ontspannen
om te ontsnappen aan de alledaagse sleur

Digitale participatie

Motieven deelname (*enkel deelnemers)*

- **Algemeen:** Zelfontplooiing belangrijker motief dan welbevinden
  - Zelfontplooiing: gem. 6,7 op 10
  - Welbevinden: gem. 4,9 op 10
- **Zelfontplooiing** vormt voor elke leeftijdscategorie een even belangrijk motief
- **Welbevinden** als motief voor digitale cultuurparticipatie is sterk leeftijdsgebonden

Motieven voor digitale cultuurparticipatie naar leeftijd (gemiddelde scores op 10)

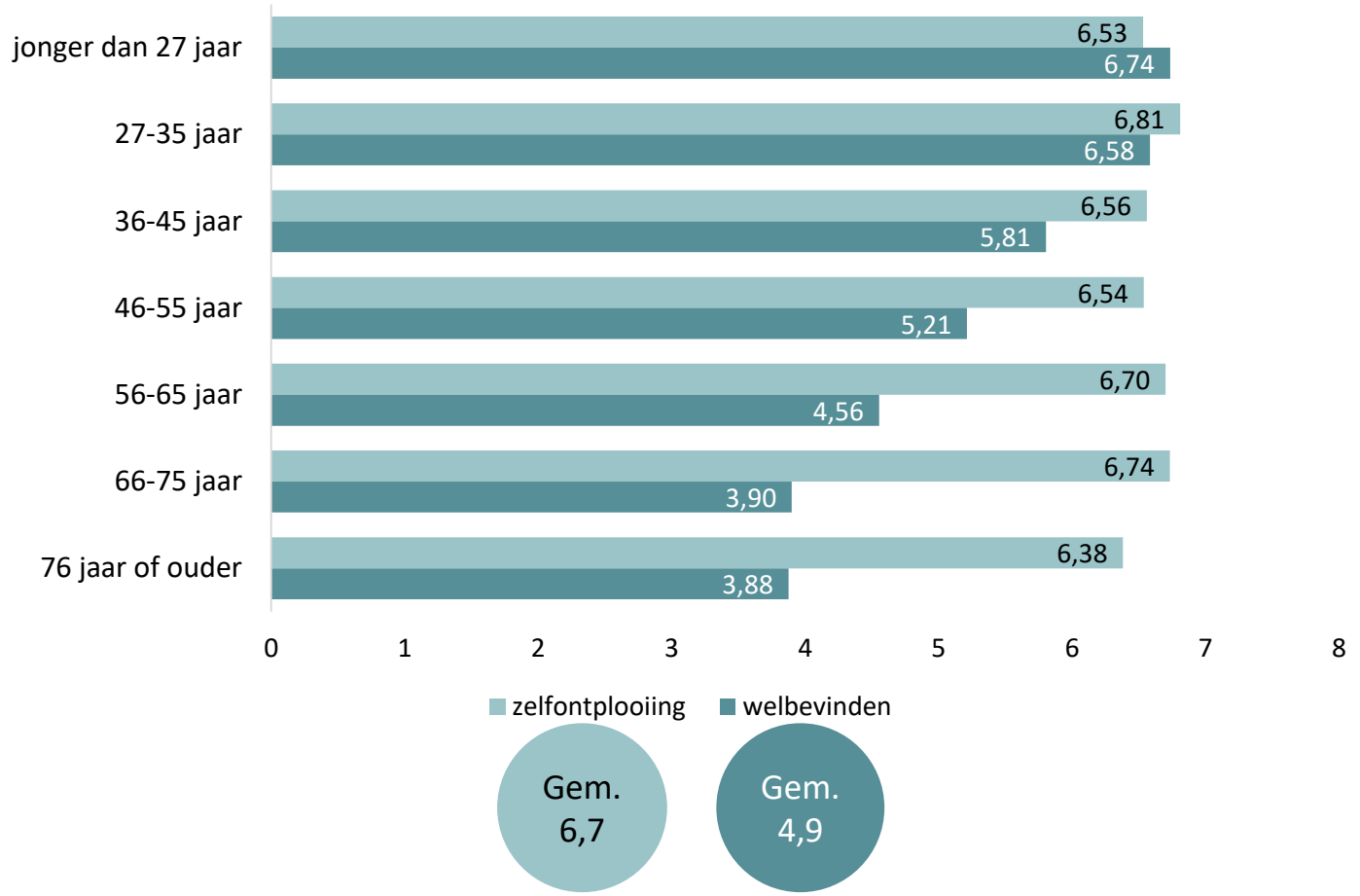

Digitale participatie

Stellingen deelname (*enkel deelnemers*)

*Bij ons is er veel opgevangen door meer online vergaderen en je zit constant naar die camera te zien en dan wil je **'s avonds niet nog eens naar dat scherm zien** naar een voorstelling. Het is er te veel aan. – Vrouw, 35 jaar*

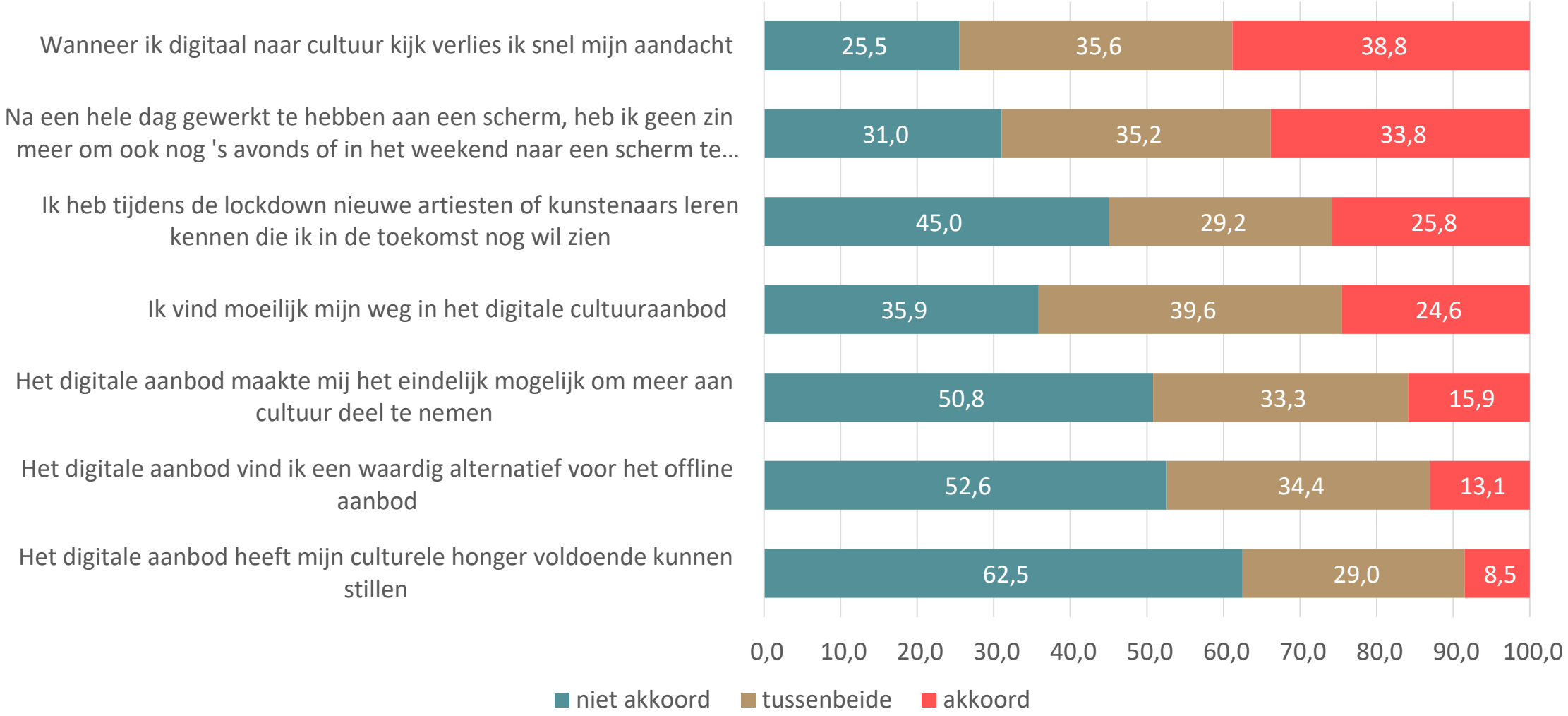

Digitale participatie

Participatiegraad

Digitale cultuurparticipatie: % respondenten dat digitaal cultuur heeft geconsumeerd op de drie tijdstippen (n=4.208; exclusief podcast, streaming en quizzen)

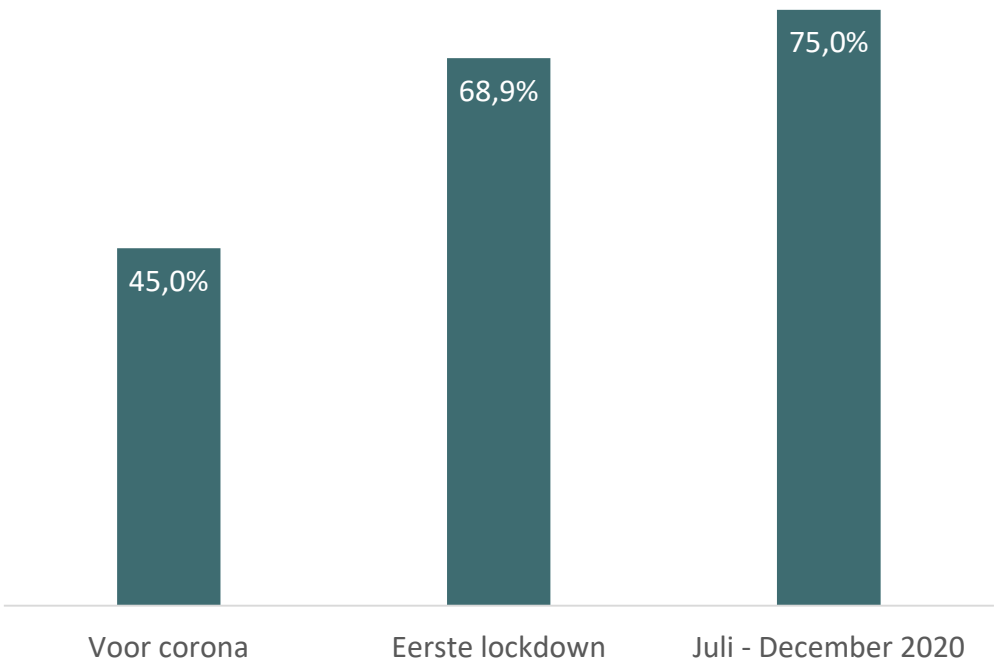

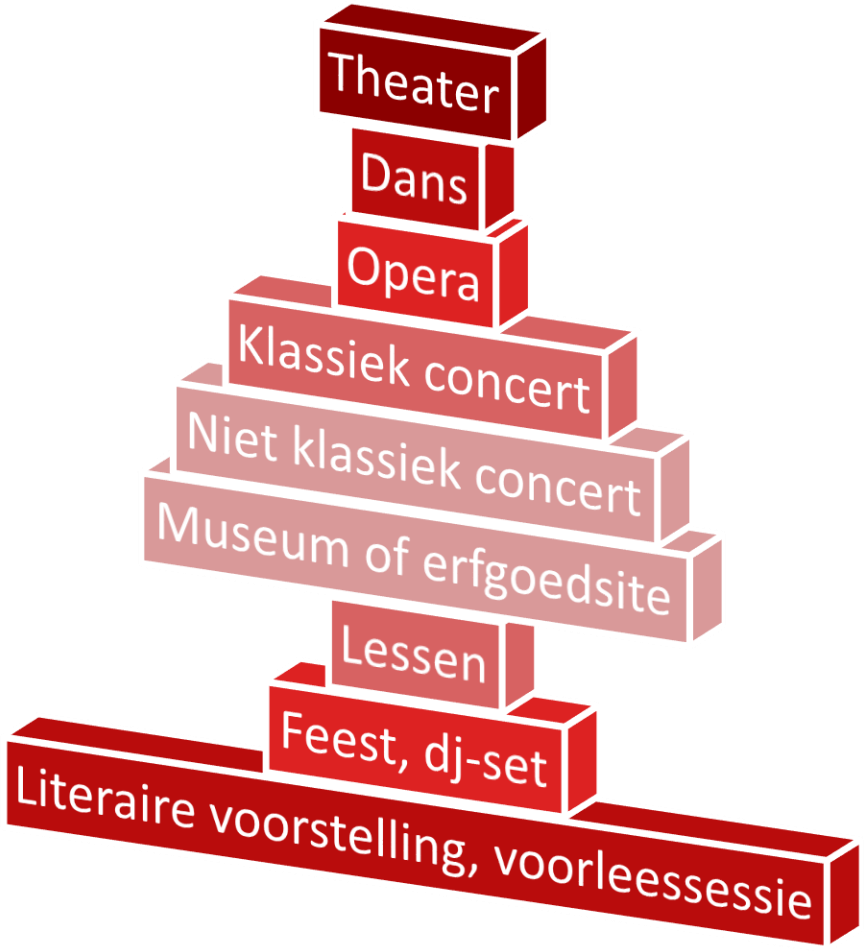

Digitale participatie

Participatiegraad

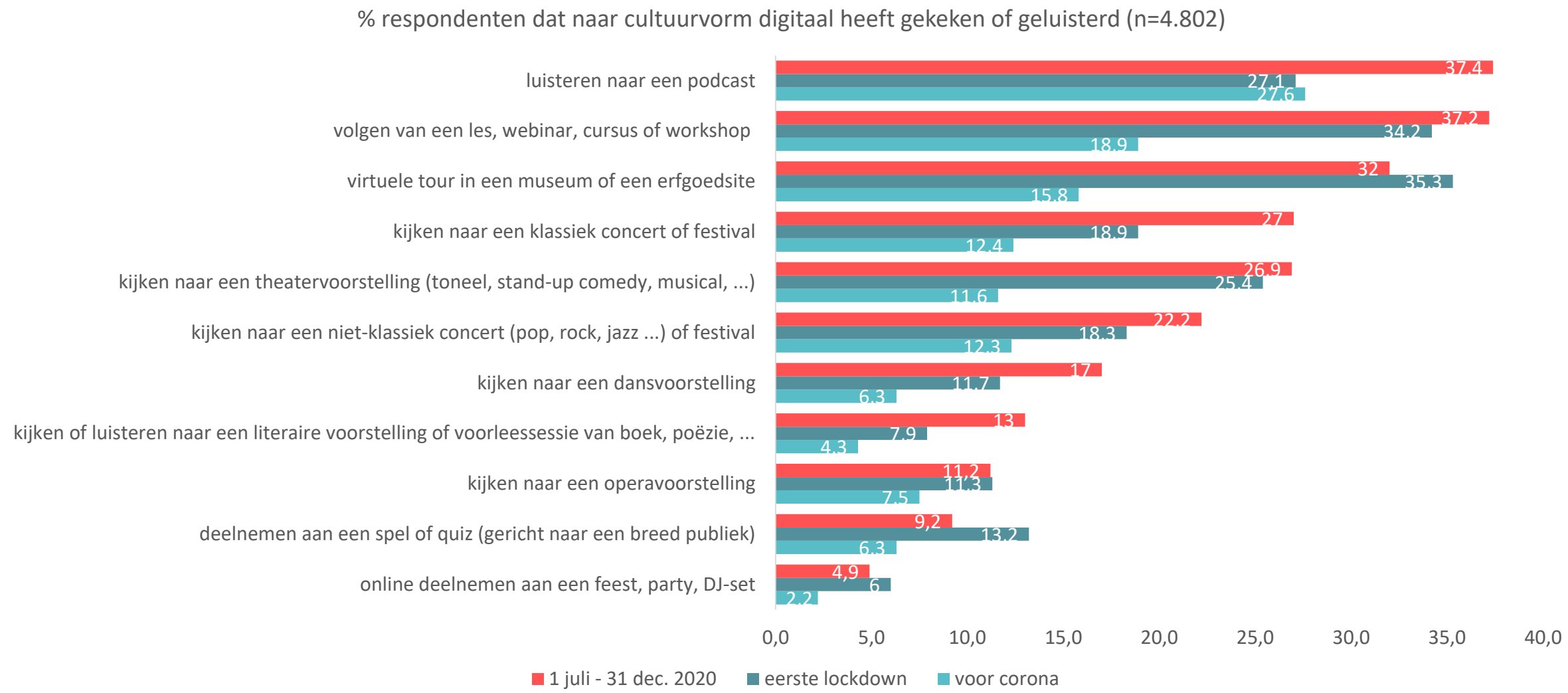

Digitale participatie

Individuele trajecten (n=4.208)

- Het digitaal cultuuraanbod kent een vrij trouw publiek
- Ook nieuwe deelnemers blijven trouw
- Slechts 13,2% van de respondenten maakte op geen enkel moment gebruik van het digitaal aanbod

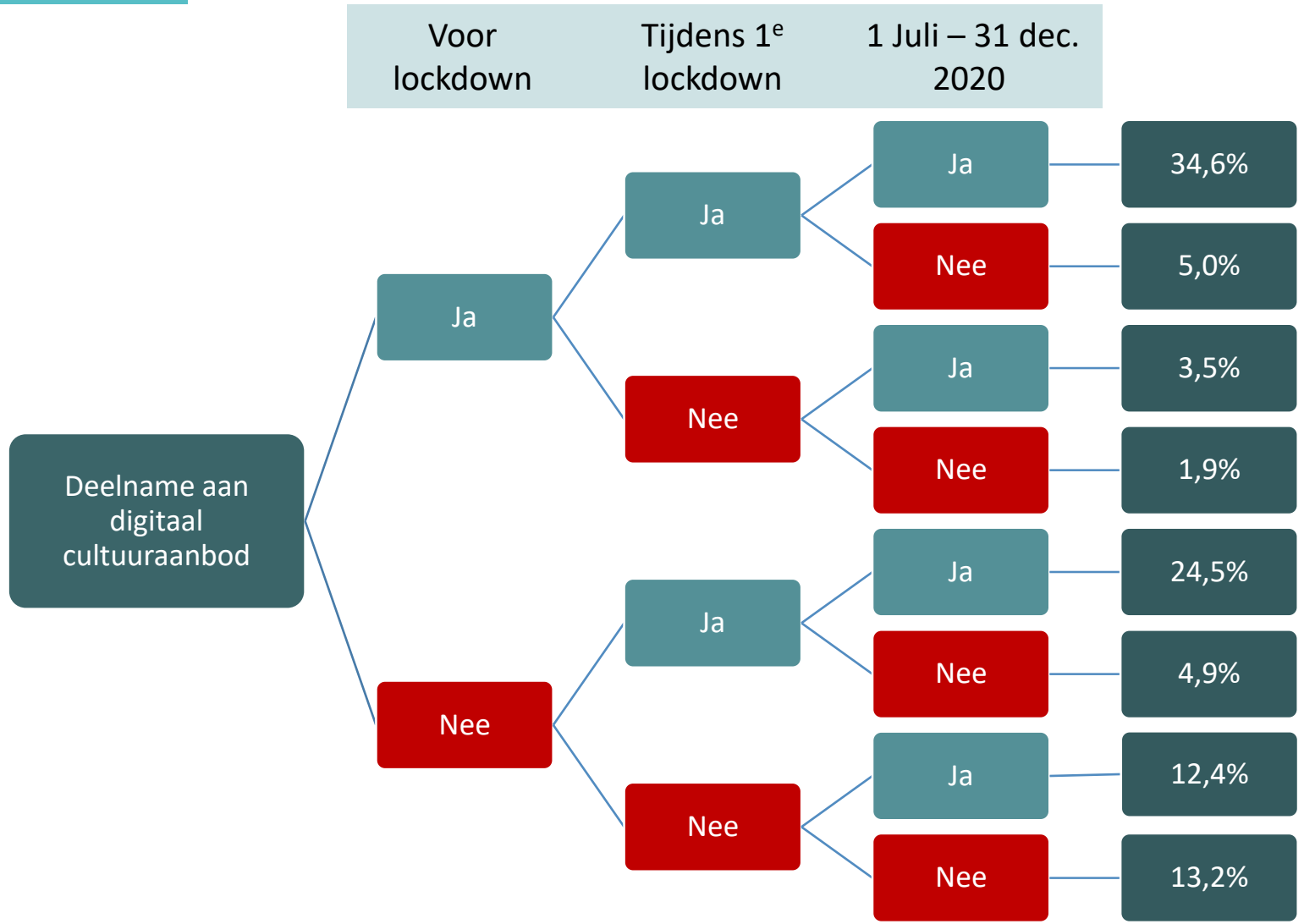

Digitale participatie

Kwalitatieve analyse eerste vs. tweede lockdown

Tweedeling

- *In de eerste lockdown heb ik er niet zo bij stilgestaan omdat ik dacht dat het niet lang zou duren. Binnen een half jaar is dit opgelost. En dan sinds de **tweede lockdown** met dat alles **uitzichtloos** werd, ben je toch op zoek naar wel die dingen en dan ben ik **meer die digitale alternatieven**, tours en lezingen beginnen volgen. Man, 25 jaar*

Vs.

- *Uiteindelijk kwam er dan **zo'n groot aanbod** van al die online streamings dat ik ook wel weer een **degout** kreeg. Van zo veel **het gevoel hebben dat je alles mist** omdat er zo veel is. Je kan nooit alles volgen. - Man, 37 jaar*

Digitale participatie

Individuele trajecten (n=4.208)

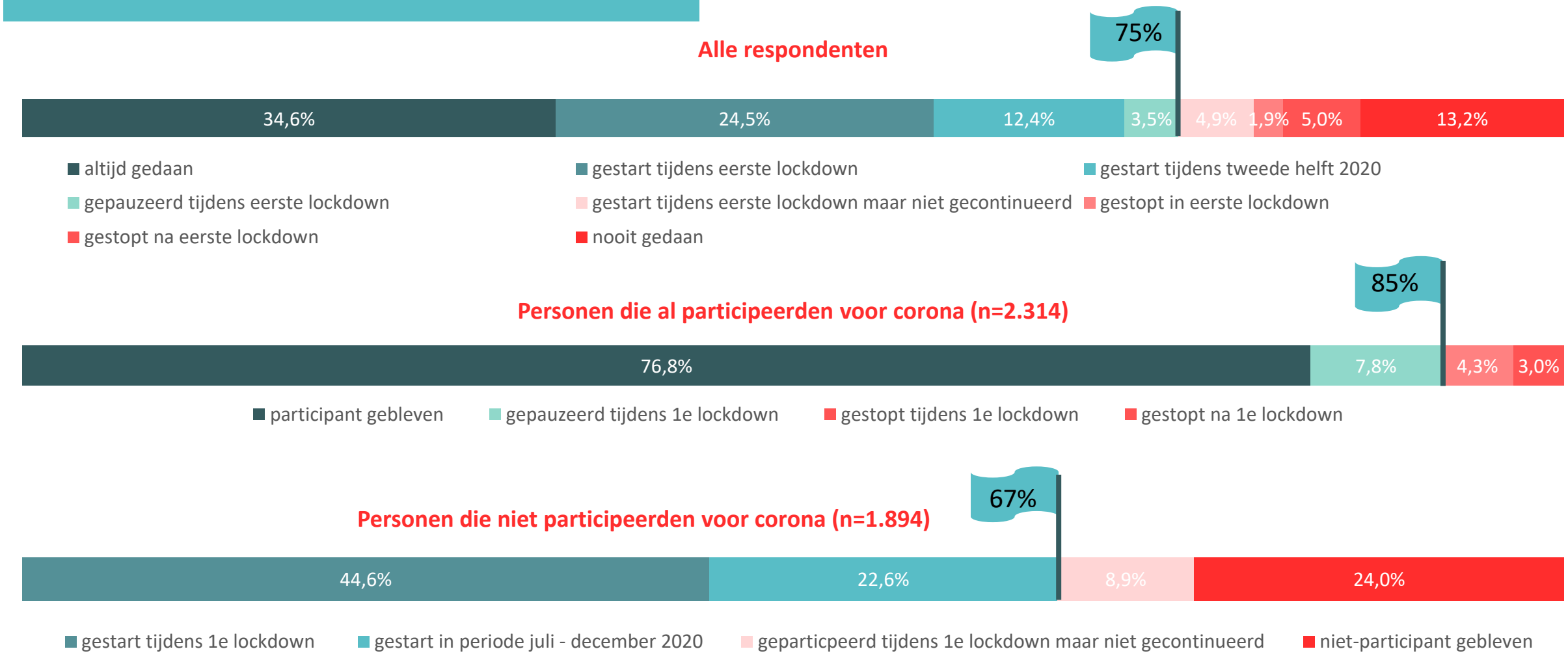

Digitale participatie

Individuele trajecten (n=4.208)

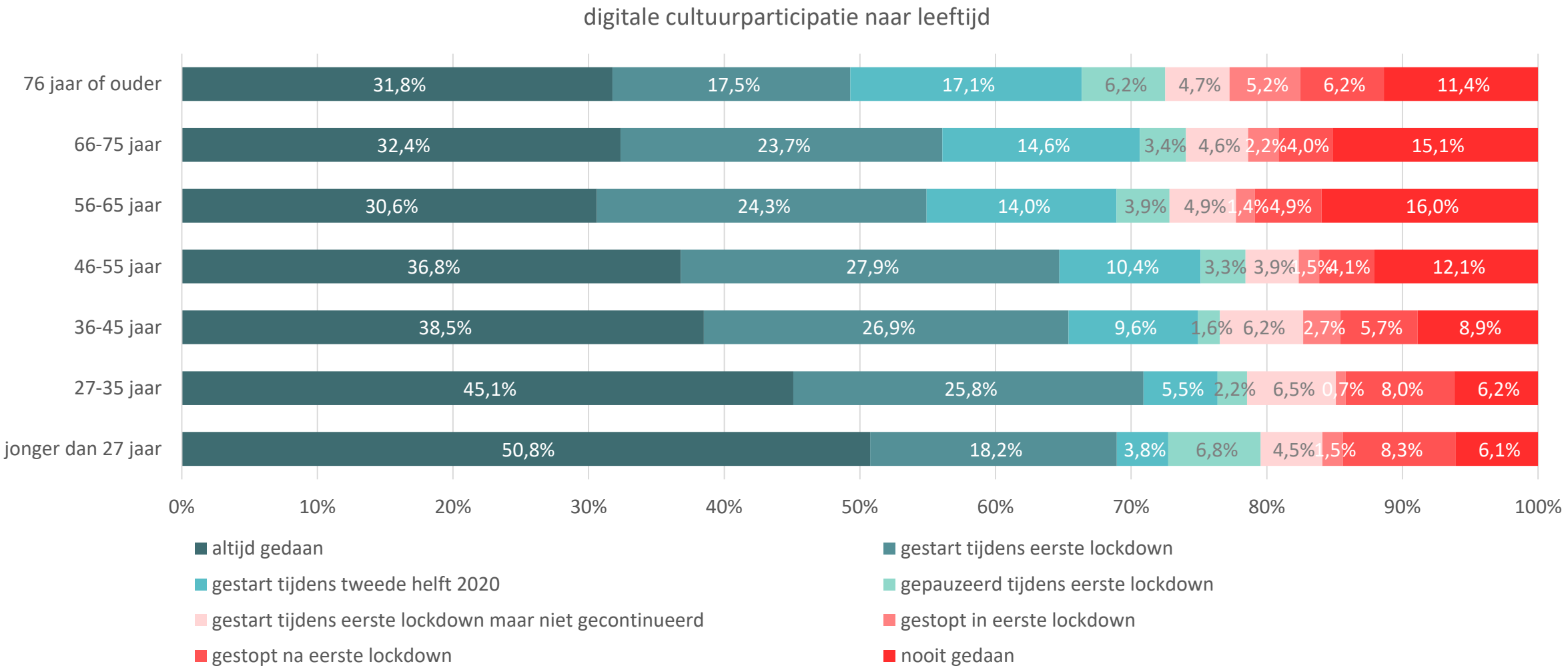

Digitale participatie

Individuele trajecten (n=4.208)

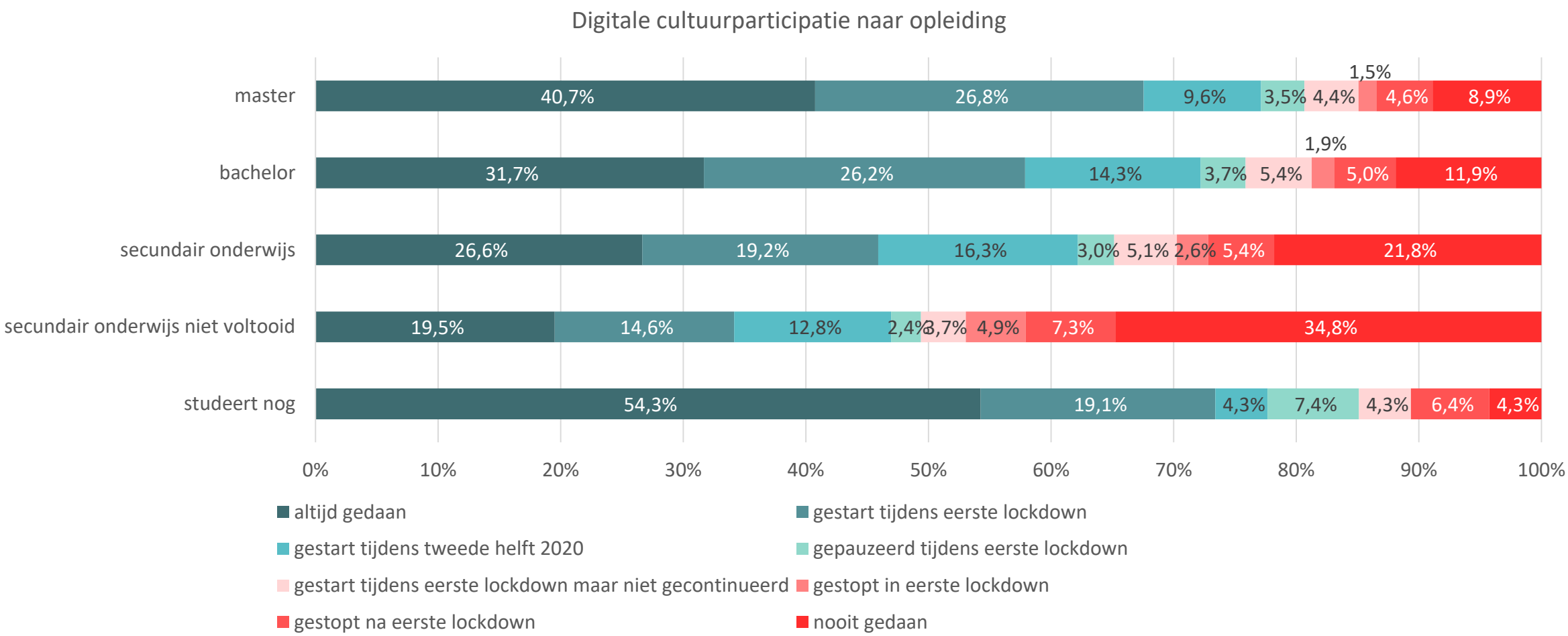

CULTUUR- EN VRIJETIJDSPARTICIPATIE NA CORONA

Photo by Mark Angelo from Pexels

POLL

Veiligheidsmaatregelen

Cultuur- en vrijetijdsparticipatie na COVID

Opvattingen

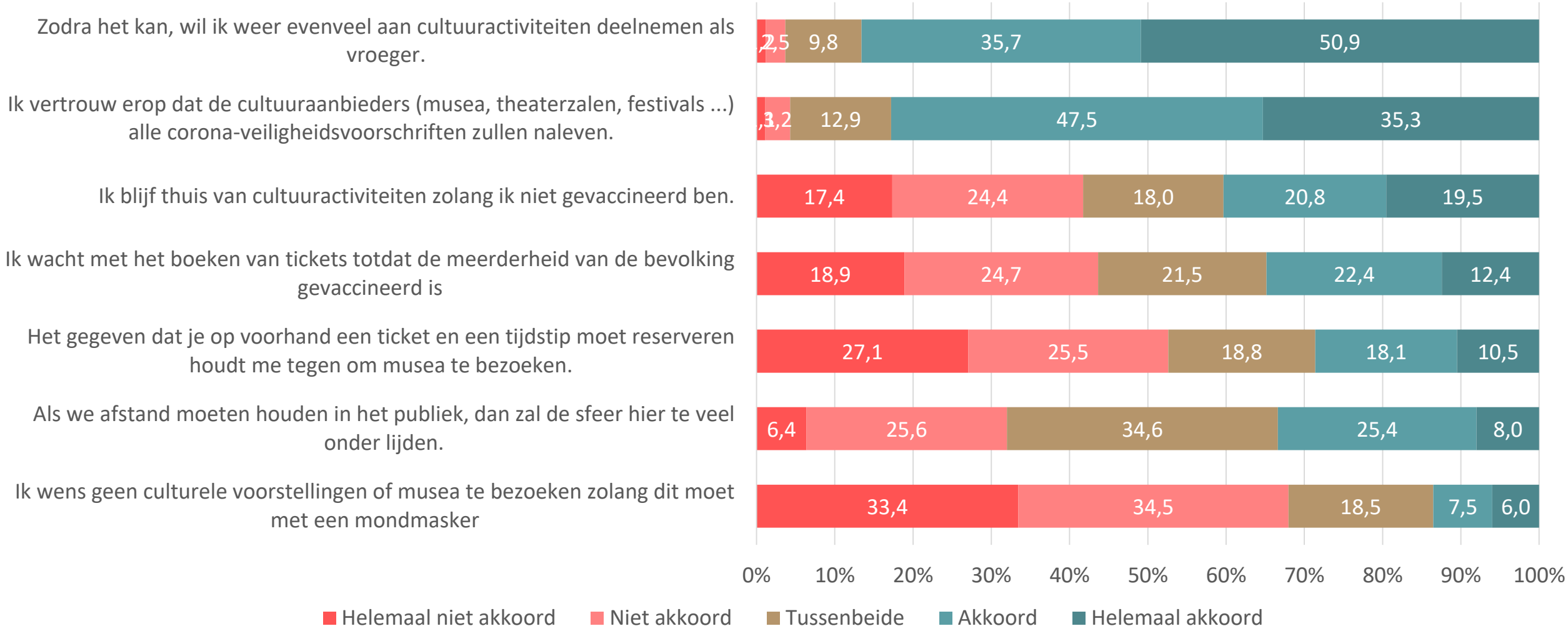

Cultuur- en vrijetijdsparticipatie na COVID

Opvattingen

*Wat ik wel positief vind, is vooral dat de winkels en de cultuurhuizen zichzelf **veel beter zijn gaan organiseren**. – Man, 37 jaar*

*Wat ik gemerkt heb bij jonge kindjes… We hebben ook voorstellingen gezien met een **mondmasker**. Maar als ze ou niet zien lachen, dan reageert ze minder. En door dat mondmasker zag je de uitdrukking minder. Kinderen checken echt bij hun ouders van, is dit ok? Vinden we dit goed, wat is dat nu? En nu was ze meer verward. Dat had een **zeer bevreemdend effect** ook voor haar. – Vrouw, 35 jaar*

Cultuur- en vrijetijdsparticipatie na COVID

Thuisblijven tot vaccinatie naar gezondheid

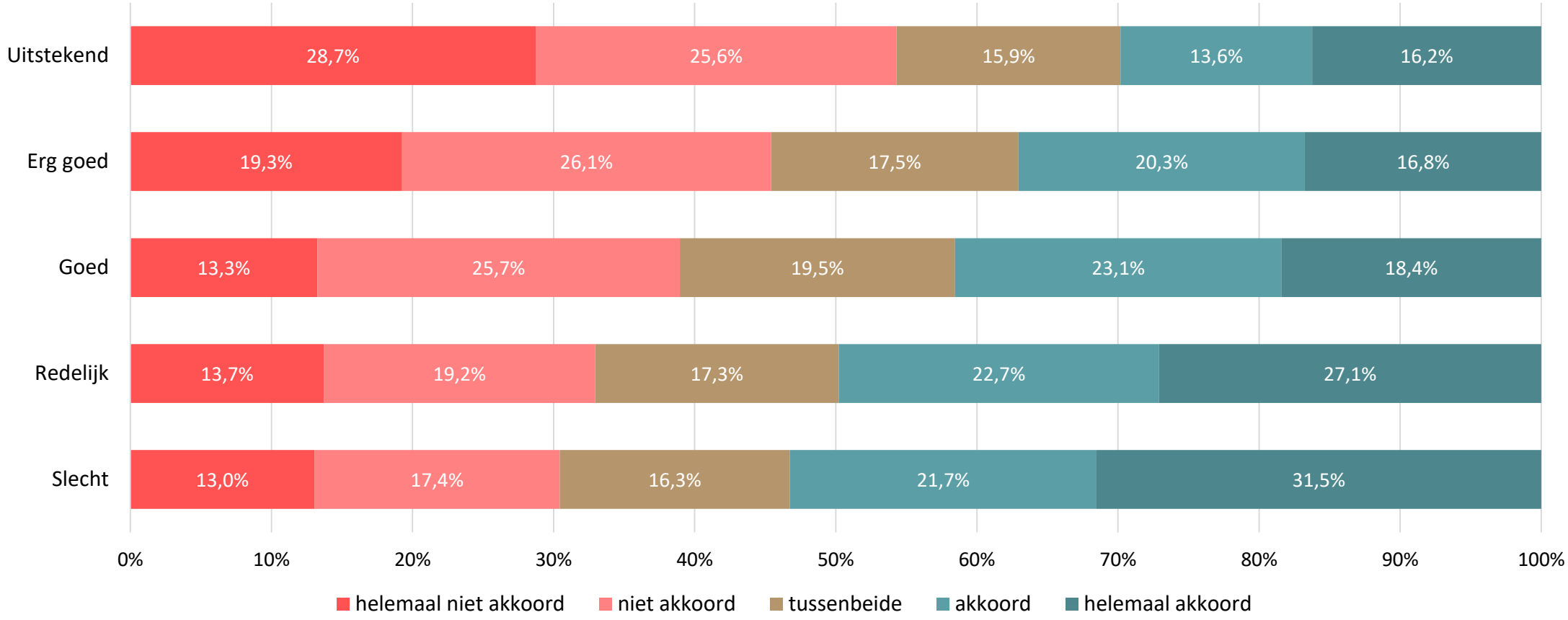

Cultuur- en vrijetijdsparticipatie na COVID

Thuisblijven tot vaccinatie naar leeftijd

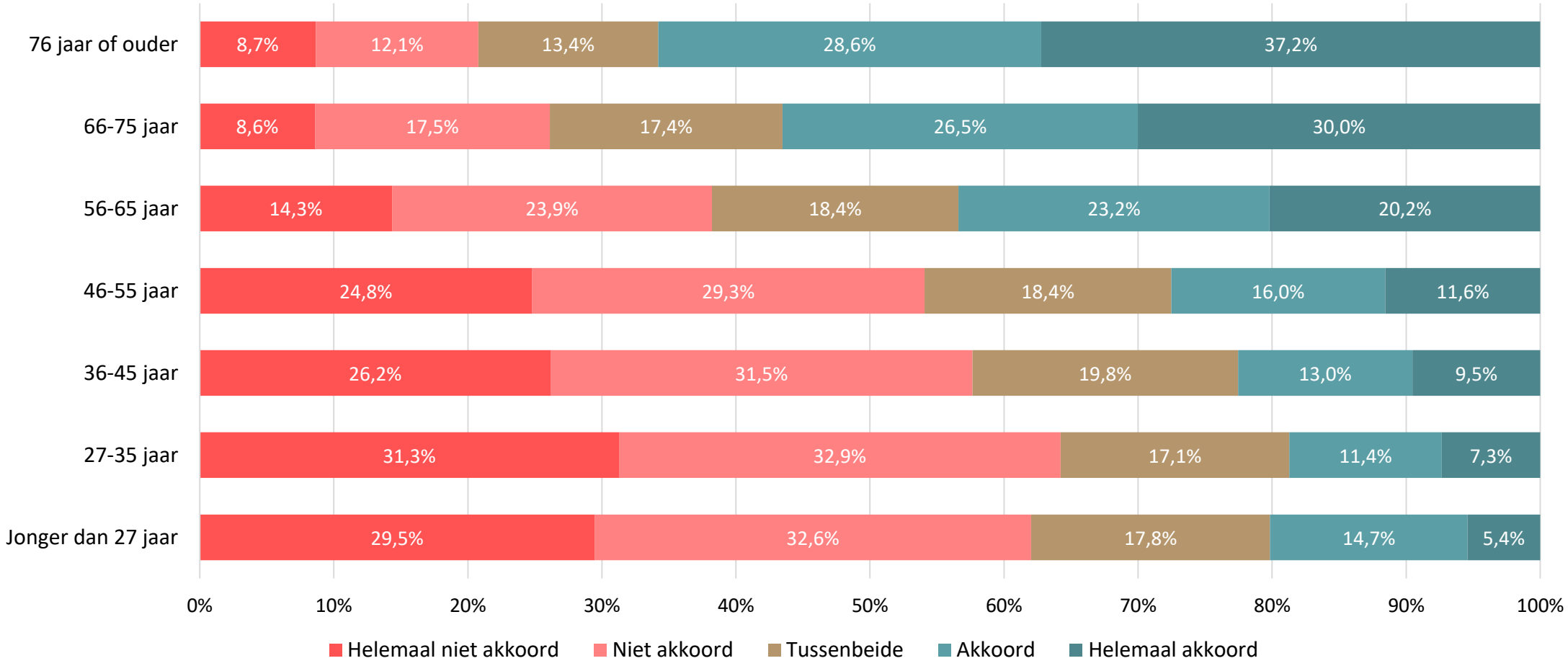

Cultuur- en vrijetijdsparticipatie na COVID

Veiligheidsmaatregelen

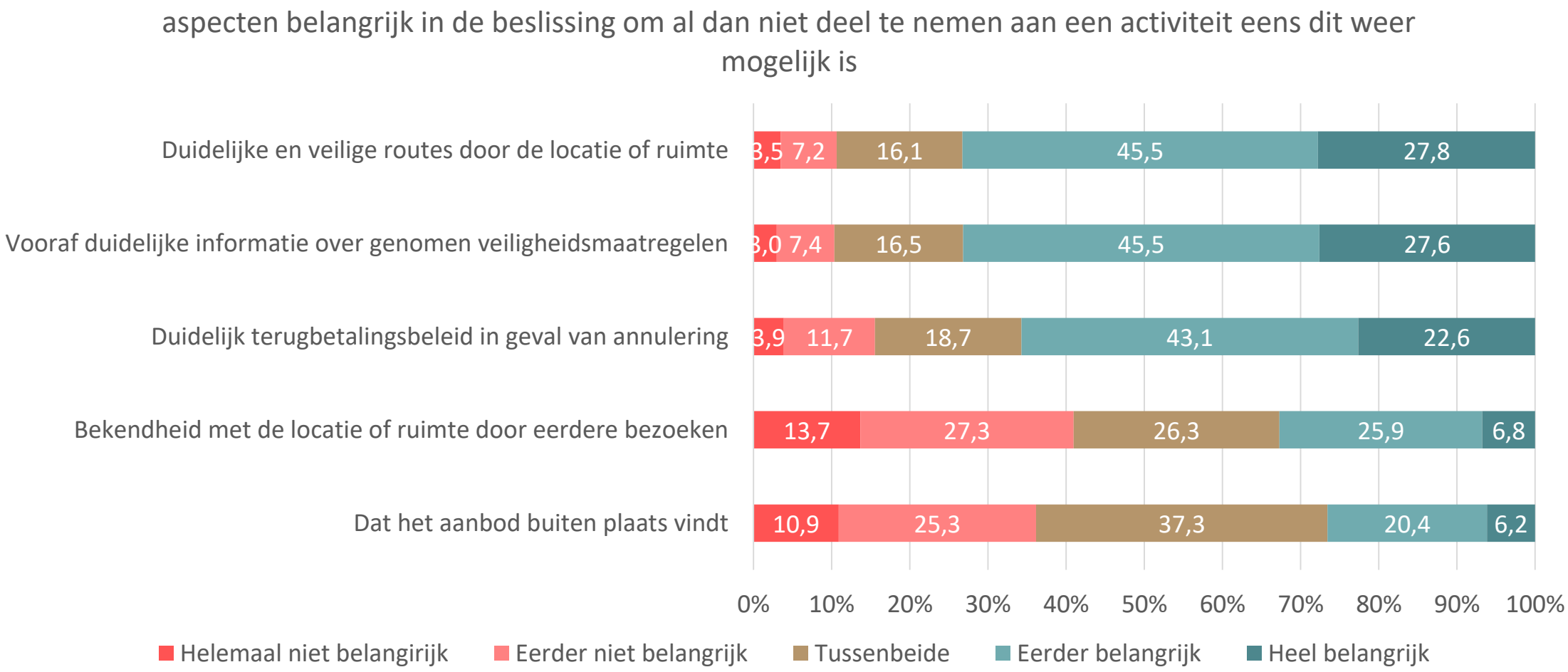

Cultuur- en vrijetijdsparticipatie na COVID

Veiligheidsmaatregelen volgens leeftijd

(Met risicogroep wordt bedoeld dat de respondent een gezinslid heeft dat behoort tot een risicogroep)

- Enkel terugbetalingsbeleid niet leeftijdsgebonden
- Andere 4 maatregelen vinden oudere leeftijdsgroepen steeds belangrijker
- Hangt eveneens samen met gezondheid

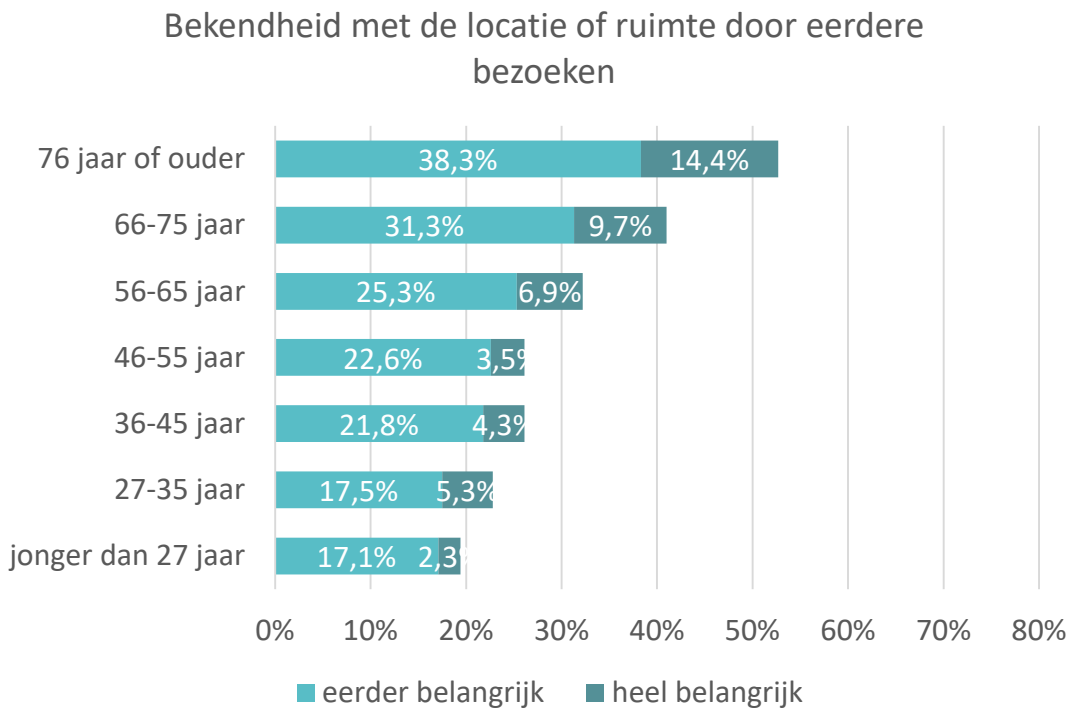

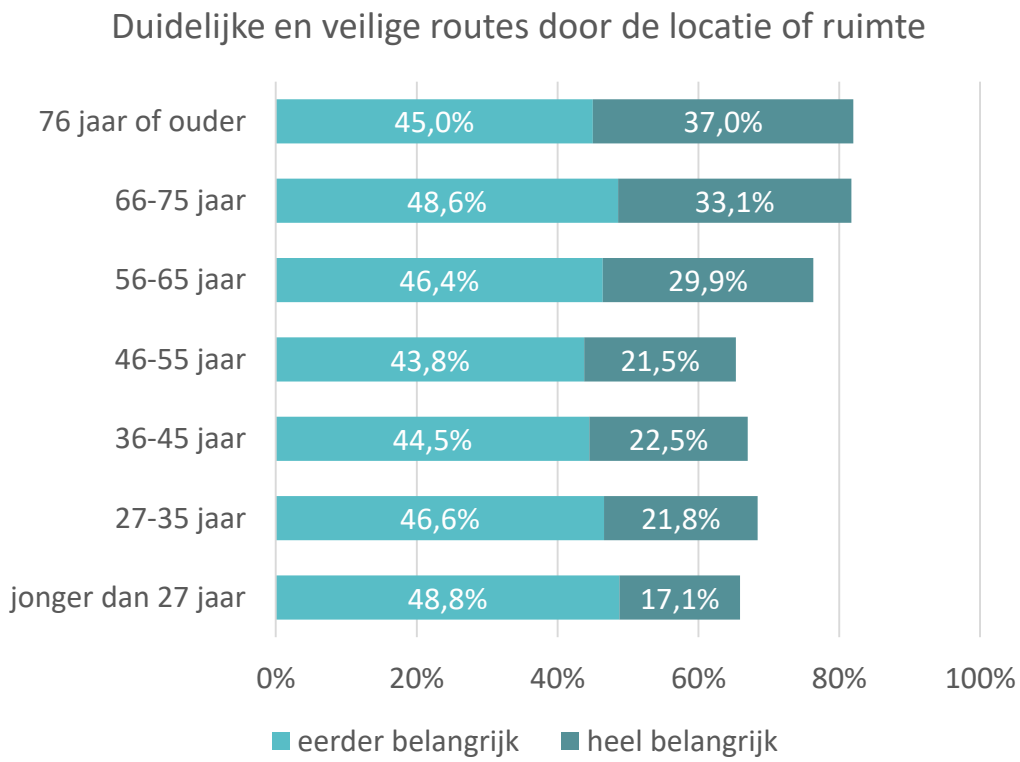

Cultuur- en vrijetijdsparticipatie na COVID

Digitale participatie

(Enkel respondenten die deelnamen aan beide waves, longitudinale gegevens)

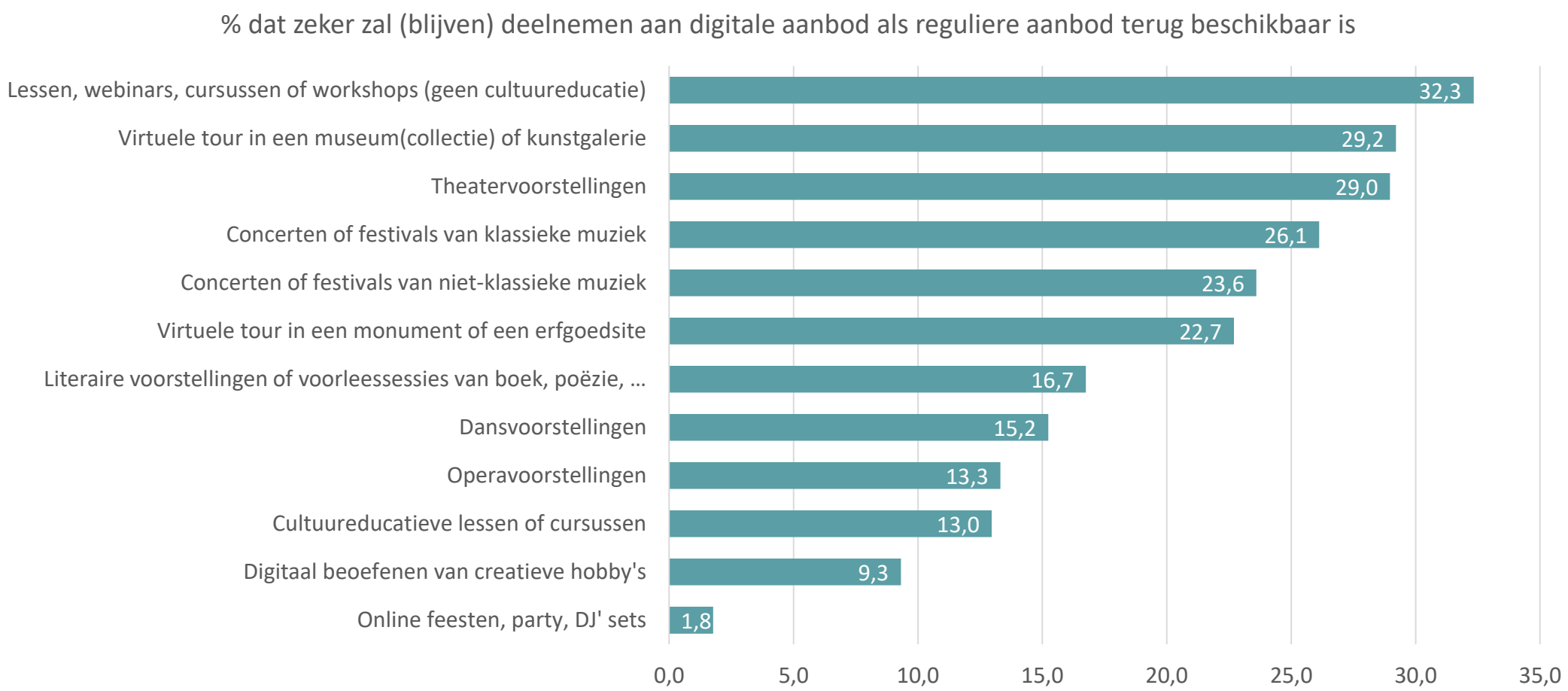

Cultuur- en vrijetijdsparticipatie na COVID

Digitale participatie naar fysieke participatie voor COVID

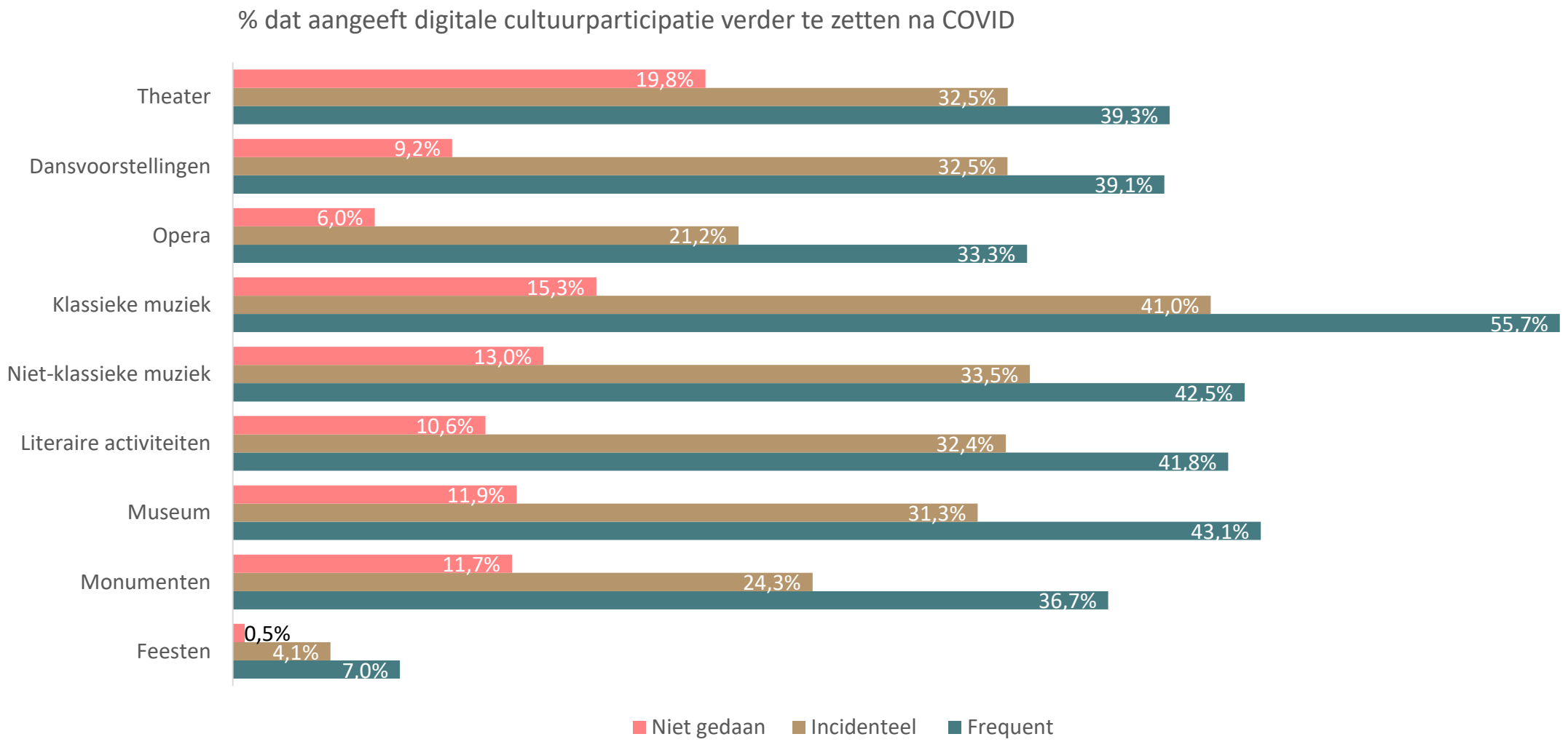

Cultuur- en vrijetijdsparticipatie na COVID

Betaalbereidheid digitaal aanbod

(Enkel geïnteresseerden in digitaal aanbod)

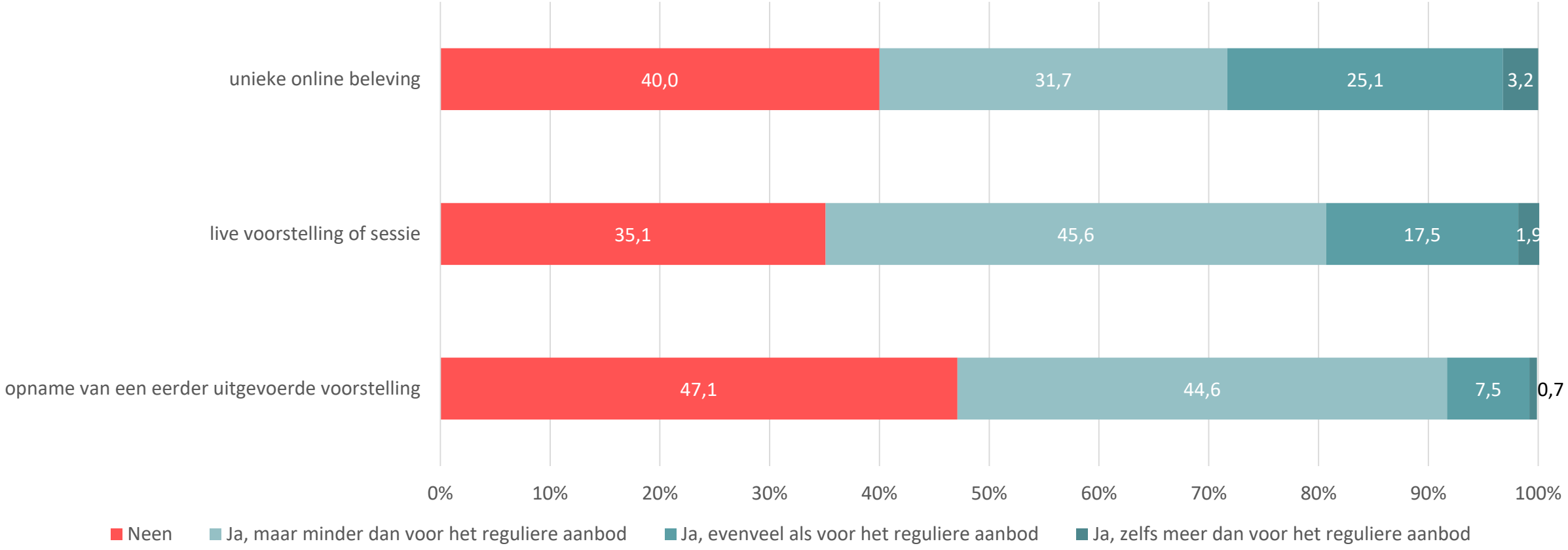

Take home message – digitale cultuur

- De online deelname groeide in het najaar van 2020 verder door
- Zelfontplooiing een belangrijk motief voor digitale participatie voor allen, welbevinden vooral voor jonge leeftijdsgroepen
- Digitale aanbod kan culturele honger onvoldoende stillen
- Maar tevreden over het aanbod (wel nog groeimarge) en digitale cultuurparticipatie zal blijven

Cultuurliefhebbers die online participeren

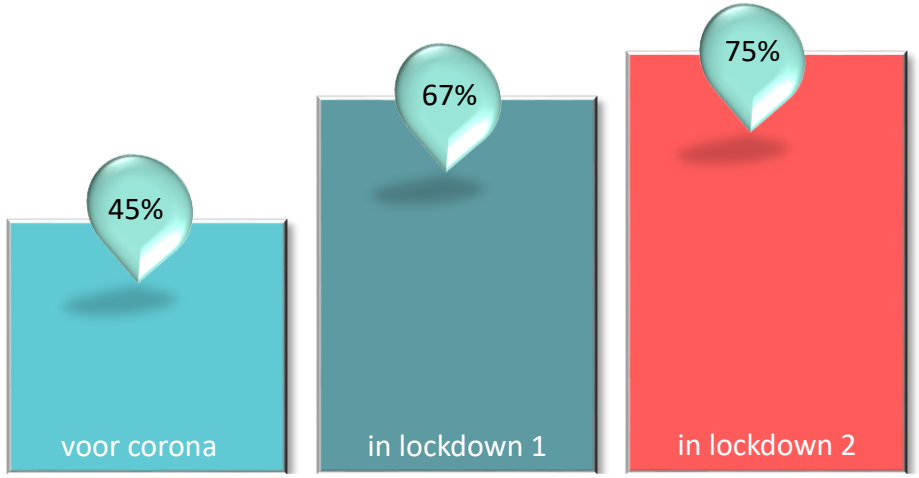

Het digitale aanbod heeft mijn honger voldoende kunnen stillen

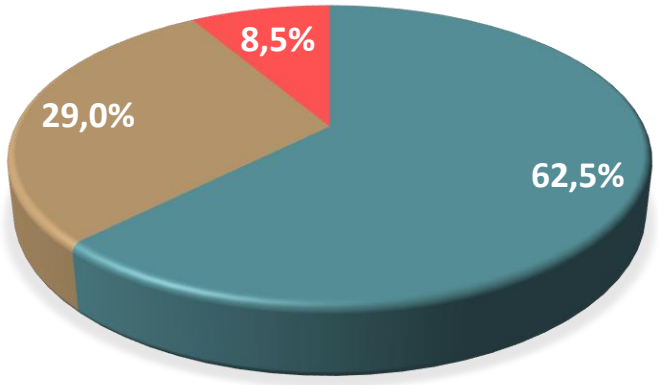

Take home message – heropstart live cultuur

- Groot vertrouwen in veiligheidsvoorzieningen cultuursector
- Dragen van mondmaskers wordt door minderheid als probleem ervaren
- Oudere leeftijdsgroepen en personen met zwakkere gezondheid meer terughoudend voor participatie
- Vooral voor deze groepen zijn een aantal maatregelen essentieel

Duidelijke en veilige routes **73%**

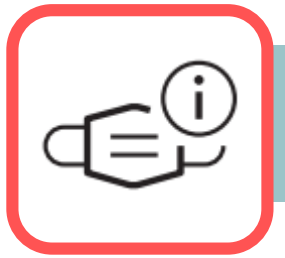

Vooraf info over veiligheidsmaatregelen **73%**

Terugbetalingsbeleid **66%**

Wat mag je nog van ons verwachten?

- Presentatie en meer resultaten te downloaden via publiq.be

- Heb je achteraf nog vragen of bedenkingen? Laat het ons weten
  - Frederik.Bastiaensen@publiq.be
  - Kwalitatieve analyses: Nathalie.Verboven@uantwerpen.be
  - Kwantitatieve analyses: Jessy.Siongers@ugent.be

- Vul je zeker het evaluatieformulier in?

Veel succes met het nieuwe cultuurseizoen!

Photo by Wendy Wei from Pexels

Universiteit Antwerpen
Kenniscentrum Cultuurmanagement en Cultuurbeleid

Kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie

Universiteit Antwerpen

UNIVERSITEIT GENT

VUB

publiq

Mentimeter (in chat)

Wat is jou het meest opgevallen?